

Ogólne Warunki Ubezpieczenia  
HDI RODZINA

*SPIS TREŚCI*

POSTANOWIENIA WSTĘPNE .....	3
Definicje .....	4
RYZYKA STANDARDOWE .....	10
A. UBEZPIECZENIE MIENIA .....	11
B. UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ W ŻYCIU PRYWATNYM .....	15
C. UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW .....	17
RYZYKA DODATKOWE .....	18
Ubezpieczenie szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia .....	18
Ubezpieczenie od dewastacji .....	19
Ubezpieczenie bagażu podróżnego .....	19
Ubezpieczenie kosztów ochrony prawnej .....	21
Ubezpieczenie kosztów ratownictwa .....	23
Ubezpieczenie nagrobków .....	23
Ubezpieczenie DOM ASSISTANCE .....	24
POSTANOWIENIA WSPÓLNE .....	26
Wyłączenia ogólne .....	26
UMOWA UBEZPIECZENIA .....	27
Sposób zawierania umowy ubezpieczenia .....	27
Umowa ubezpieczenia na cudzy rachunek .....	28
Czas trwania odpowiedzialności HDI .....	28
Rozwiązanie umowy ubezpieczenia .....	29
Wypowiedzenie umowy ubezpieczenia .....	29
Odstąpienie od umowy ubezpieczenia .....	29
Przejście własności przedmiotu ubezpieczenia .....	30
Wierzytelność ubezpieczeniowa .....	30
SUMA UBEZPIECZENIA/GWARANCYJNA I WARUNKI JEJ ZMIANY .....	30
SPOSÓB USTALANIA I OPŁACANIA/ZWROTU SKŁADKI UBEZPIECZENIOWEJ .....	33
PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY .....	34
ODSZKODOWANIA Z UMOWY UBEZPIECZENIA .....	38
SPOSÓB USTALANIA WYSOKOŚCI SZKODY I ODSZKODOWANIA/ŚWIADCZENIA .....	39
POSTĘPOWANIE RZECZOZNAWCÓW .....	42
WYPŁATA ODSZKODOWANIA/ŚWIADCZENIA .....	43
ROSZCZENIA REGRESOWE (ZWROTNE) .....	44
POSTANOWIENIA KOŃCOWE .....	44

## ROZDZIAŁ I – POSTANOWIENIA WSTĘPNE

### *Zasady ogólne* § 1

1. Ogólne warunki ubezpieczenia (OWU) HDI RODZINA mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez HDI Asekuracja Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna, zwane dalej HDI, z osobami fizycznymi, zwanymi dalej ubezpieczającymi.
2. W porozumieniu z ubezpieczającymi do umowy ubezpieczenia mogą zostać wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od zapisów niniejszych OWU.
3. Postanowienia, o których mowa w ust. 2 wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.
4. W umowie ubezpieczenia zawartej na podstawie niniejszych OWU ma zastosowanie prawo polskie.
5. W sprawach nie uregulowanych w niniejszych OWU mają zastosowanie odpowiednie przepisy kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz inne, powszechnie obowiązujące przepisy prawa.
6. Na podstawie niniejszych OWU zawiera się umowy ubezpieczenia:
  - 1) Mienia zdefiniowanego w § 2 ust. 1 pkt 13),
  - 2) Odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym,
  - 3) Następstw nieszczęśliwych wypadków,
  - 4) Szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia,
  - 5) Od dewastacji,
  - 6) Bagażu podróznego,
  - 7) Kosztów ochrony prawnej,
  - 8) Kosztów ratownictwa,
  - 9) Nagrobków,
  - 10) Dom Assistance.
7. Umowy ubezpieczenia mogą być zawarte w trzech wariantach.
  - 8. Wariant I obejmuje ryzyka standardowe, tj. ubezpieczenia:**
    - 1) Mienia,
    - 2) Odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym,
    - 3) Następstw nieszczęśliwych wypadków.
  - 9. Wariant II i wariant III obejmuje ryzyka standardowe wymienione w ust. 8 oraz ryzyka dodatkowe, tj. ubezpieczenia:**
    - 1) Szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia,
    - 2) Od dewastacji,
    - 3) Bagażu podróznego,
    - 4) Kosztów ochrony prawnej,
    - 5) Kosztów ratownictwa,
    - 6) Nagrobków,
    - 7) Dom Assistance – usługi informacyjne oraz specjalistyczne usługi domowe.

10. Warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia HDI RODZINA, w każdym z wymienionych w ust. 8 i 9 wariantów, jest ubezpieczenie mienia w zakresie od ognia i innych zdarzeń losowych wraz z ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym.

### Definicje

#### § 2

1. Przez użyte pojęcia ogólne w niniejszych OWU rozumie się:
- 1) **Amatorskie uprawianie sportu** – forma aktywności fizycznej podejmowana dla wypoczynku i odnowy sił psychofizycznych, jedna z form czynnego wypoczynku.
  - 2) **Atestowane zabezpieczenia przeciw włamaniom** – zamki, kłódki, drzwi, rolety, żaluzje, szyby o podwyższonej odporności na rozbicie i inne zabezpieczenia przeciw włamaniom posiadające certyfikat wydany przez uprawnione instytucje.
  - 3) **Awaria sprzętu komputerowego** – uszkodzenie, które uniemożliwia prawidłowe korzystanie ze sprzętu komputerowego i nie zostało spowodowane bezpośrednim działaniem człowieka, ani nie jest skutkiem użytkowania niezgodnego z instrukcją obsługi.
  - 4) **Bagaż podróżny** – przedmioty osobistego użytku ubezpieczającego i/lub osób pozostających z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym.
  - 5) **Budowla** – obiekt budowlany naziemny lub podziemny o charakterze stałym, nie będący budynkiem, przynależny do ubezpiezonego budynku mieszkalnego.
  - 6) **Budynek** – obiekt budowlany, trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadający fundamenty i dach, wraz z instalacjami, urządzeniami technicznymi oraz zainstalowanymi na stałe elementami wykończeniowymi i stałymi elementami wymienionymi w pkt 20), stanowiącymi całość techniczną i użytkową.
  - 7) **Budynek gospodarczy** – budynek jako obiekt budowlany określony w pkt 6) przynależny do lokalu/budynku mieszkalnego, znajdujący się na terenie tej samej nieruchomości, o przeznaczeniu jak w przypadku pomieszczeń gospodarczych, w tym garaż w miejscu wskazanym we wniosku o ubezpieczenie, bez względu na jego usytuowanie na terenie miejscowości, w której znajduje się lokal/budynek mieszkalny.
  - 8) **Budynek mieszkalny** – budynek jednorodzinny jako obiekt budowlany określony w pkt 6), w zabudowie wolnostojącej, bliźniaczej lub szeregowej.
  - 9) **Centrum Alarmowe** – podmiot zajmujący się w imieniu HDI organizacją usług assistance.
  - 10) **Choroba** – reakcja organizmu na działanie czynników chorobotwórczych, objawiająca się zaburzeniami w jego funkcjonowaniu i współdziałaniu poszczególnych narządów.
  - 11) **Choroba zawodowa** – choroba powstająca w związku z wykonywaniem określonej pracy lub z powodu warunków, w których się ją wykonuje.
  - 12) **Lokal mieszkalny** – samodzielna, wydzielona część budynku wielorodzinnego, służąca zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, wraz ze stałymi elementami wymienionymi w pkt 20),

do której przysługuje ubezpieczającemu spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu lub prawo własności.

- 13) **Mienie** – budynek mieszkalny, lokal mieszkalny, mienie ruchome, stałe elementy lokalu/budynku mieszkalnego, budowla, budynek/pomieszczenie gospodarcze, zewnętrzne elementy anten satelitarnych, baterii słonecznych, klimatyzatorów, siłowniki do bram.
- 14) **Mienie ruchome**
  - 1) meble, dywany, odzież, książki i inne przedmioty osobistego użytku,
  - 2) sprzęt AGD i inny domowy sprzęt elektryczny, urządzenia domowe, zapasy gospodarstwa domowego,
  - 3) sprzęt audiowizualny, komputerowy, elementy anten (satelitarnych, radiowych i telewizyjnych) umieszczone wewnątrz ubezpieczonego lokalu/budynku mieszkalnego, inny sprzęt elektroniczny oraz sprzęt muzyczny i fotograficzny,
  - 4) gotówka i inne środki płatnicze, papiery wartościowe,
  - 5) dzieła sztuki (obrazy, rysunki, grafiki, inne dzieła plastyczne), porcelana unikatowa, przedmioty ze srebra, złota i platyny, monety złote i srebrne, oprawione kamienie szlachetne, prawdziwa biżuteria, futra naturalne, wykonane ręcznie dywany i gobeliny,
  - 6) zwierzęta domowe,
  - 7) rowery, wózki inwalidzkie, części do rowerów, wózków inwalidzkich, motorowerów, motocykli i samochodów,
  - 8) sprzęt turystyczny, sportowy, rehabilitacyjny,
  - 9) sprzęt ogrodniczy, sprzęt do majsterkowania.
- 15) **Nieszczęśliwy wypadek** – nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego ubezpieczający niezależnie od swej woli doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu, rozstroju zdrowia lub zmarł.
- 16) **Pomieszczenie gospodarcze** – pomieszczenie przynależne do ubezpieczonego lokalu mieszkalnego i znajdujące się w tym samym budynku wielorodzinnym, będące w wyłącznym użytkowaniu ubezpieczającego, służące zaspokajaniu bieżących potrzeb ubezpieczającego i osób pozostających z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym, m.in. piwnica, strych, pralnia domowa, suszarnia.
- 17) **Praca zawodowa** – działania i czynności wykonywane przez ubezpieczającego/ubezpieczonego w formie zatrudnienia lub zarobkowania w tym wykonywanie działalności gospodarczej lub wolnego zawodu oraz działania nie zarobkowe w formie wolontariatu i praktyk zawodowych.
- 18) **Sprzęt pływający dla własnego użytku** – łódzie wiosłowe, wiosłowe łódzie regatowe, kajaki wodne, rowery wodne, deski surfingowe z żaglem i bez żagla, skutery wodne, pontony, jachty żaglowe o powierzchni pomiarowej żagli do 10 m<sup>2</sup>, jachty motorowe z silnikiem o mocy nie większej niż 5 kW.
- 19) **Sporty niebezpieczne** – następujące rodzaje dziedzin sportu: pletwonurkowanie z użyciem aparatu tlenowego, rafting (sport polegający na pływaniu pontonem po dzikich, górskich rzekach), sporty motorowodne i narciarstwo wodne, wspinaczka wysokogórska i skałkowa, speleologia, sporty walki, skoki na gumowej linie (bungee), sporty motorowe, bobsleje, skoki narciarskie, sporty lotnicze.

- 20) **Stale elementy lokalu/budynku mieszkalnego, budynku gospodarczego** – zamontowane lub wbudowane na stałe następujące elementy:
- 1) instalacje infrastruktury technicznej (wodnokanalizacyjnej, grzewczej, elektrycznej, gazowej, wentylacyjnej, klimatyzacyjnej) i teletechnicznej (telefonicznej, domofonowej, alarmowej, informatycznej),
  - 2) urządzenia i elementy stanowiące integralną część instalacji infrastruktury technicznej i trwale z nią połączone (piece c.o. i c.w., piecyki i kuchenki grzewcze, armatura sanitarna) oraz umieszczone wewnątrz lokalu/budynku mieszkalnego elementy domofonu i sygnalizacji alarmowej,
  - 3) trwałe zabudowy funkcjonalne: obudowy instalacji i grzejników, meble wbudowane, meblościanki, antresole, kominki,
  - 4) okna i drzwi wraz z szybami, zamknięciami i zabezpieczeniami przeciw-włamaniowymi,
  - 5) wykładziny i okładziny ścian, podłóg, sufitów,
  - 6) tynki wewnętrzne i powłoki malarskie.
- 21) **Szkoda górnicza** – szkoda powstała wskutek prowadzenia prac geologicznych, wydobywczych kopalni ze złóż i robót podziemnych z zastosowaniem techniki górniczej.
- 22) **Szkoda w mieniu** – utrata lub zmniejszenie wartości ubezpieczonego mienia z powodu jego zniszczenia, uszkodzenia lub zaboru na skutek jednego lub wielu zdarzeń, objętych ochroną ubezpieczeniową, występujących nagle, niespodziewanie i niezależnie od woli ubezpieczającego.
- 23) **Szkoda osobowa** – szkoda polegająca na spowodowaniu śmierci, uszkodzeniu ciała lub rozstroju zdrowia.
- 24) **Szkoda rzeczowa** – szkoda polegająca na zniszczeniu, uszkodzeniu lub utracie przedmiotu.
- 25) **Środki pomocnicze** – elementy wspomagające proces leczniczy takie jak: gorsety, protezy, kule, stabilizatory, aparaty ortopedyczne.
- 26) **Terroryzm** – użycie siły lub groźba użycia siły, działanie niebezpieczne dla życia ludzkiego, działanie szkodliwe dla dóbr materialnych i niematerialnych bądź infrastruktury, w celu oddziaływania na rząd lub w celu zastraszenia społeczeństwa bądź jego części.
- 27) **Trwały uszczerbek na zdrowiu** – zaburzenia czynności uszkodzonego organu (narządu) lub układu, powodujące ich trwałą dysfunkcję.
- 28) **Udar mózgu** – nagły incydent mózgowo-naczyniowy powodujący powstanie następstw neurologicznych trwających ponad 24-godziny.
- 29) **Uprawiony** – osoba upoważniona pisemnie przez ubezpieczającego do otrzymania świadczenia w przypadku śmierci osoby ubezpieczonej.
- 30) **Wartość odtworzeniowa** – wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia mienia do stanu nowego lecz nie ulepszanego, tj.: w przypadku budynków – koszt odbudowy lub remontu z zachowaniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, rodzaju zastosowanych materiałów wraz z nakładami na roboty wykończeniowe, o ile okres użytkowania budynku mieszkalnego w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia nie przekracza 30 lat.

- 31) **Wartość rzeczwiśta mienia** – wartość odtworzeniowa przedmiotu pomniejszona o kwotę odpowiadającą technicznemu zużyciu.
- 32) **Wartość rynkowa lokalu mieszkalnego** – kwota odpowiadająca iloczynowi powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego i średniej ceny rynkowej za 1 m<sup>2</sup> tego lokalu, obowiązującej w danej miejscowości lub określonej dzielnicy miasta w odniesieniu do lokalu mieszkalnego o podobnych parametrach.
- 33) **Wody gruntowe** – naturalne zasoby wodne występujące pod powierzchnią Ziemi.
- 34) **Wypadek ubezpieczeniowy** – zdarzenie polegające na uszkodzeniu ciała, rozstroju zdrowia, śmierci, uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie mienia, powodujące szkodę, przy czym:
- 1) za datę powstania wypadku przyjmuje się dzień w którym stwierdzono zaistnienie uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia, uszkodzenia, zniszczenia lub utraty mienia;
  - 2) w razie wątpliwości za datę powstania wypadku powodującego szkodę osobową przyjmuje się dzień, pierwszego kontaktu z lekarzem w związku z objawami, które były podstawą zgłoszenia roszczenia;
  - 3) wszystkie szkody wynikające z tej samej przyczyny lub będące następstwem tego samego wypadku, niezależnie od terminu ich faktycznego wystąpienia oraz liczby poszkodowanych – traktuje się jako jeden wypadek ubezpieczeniowy, a za datę jego wystąpienia przyjmuje się datę wystąpienia pierwszej szkody z serii. Ochroną ubezpieczeniową objęte są wszystkie szkody z takiej serii pod warunkiem, że pierwsza szkoda wystąpiła w okresie ubezpieczenia.
- 35) **Zamek wielopunktowego ryglowania** – zamek wielozastawkowy powodujący ryglowanie drzwi w ościeżnicy, w co najmniej dwóch miejscach, odległych od siebie o minimum 30 cm.
- 36) **Zamek wielozastawkowy** – zamek mechaniczny lub mechaniczno-elektryczny, którego:
- 1) klucz posiada więcej niż jedno żłobienie prostopadłe do trzonu,
  - 2) nośnik kodu (np. karta magnetyczna, pilot) identyfikujący uprawnienia użytkownika, służy do zwolnienia lub zmiany jego funkcji blokującej.
- 37) **Zawał serca** – martwica części mięśnia sercowego w następstwie nagłego niedokrwienia danego obszaru serca.
- 38) **Zawodowe uprawianie sportów** – udział w regularnych treningach, zawodach lub obozach kondycyjnych, zgrupowaniach, w celu uzyskania maksymalnych wyników sportowych i/lub celach zarobkowych.
- 39) **Zdarzenia losowe**
- 1) ogień,
  - 2) uderzenie pioruna (w tym przepięcia wywołane uderzeniem pioruna),
  - 3) wybuch,
  - 4) upadek statku powietrznego,
  - 5) huragan,
  - 6) powódź,
  - 7) deszcz nawalny,
  - 8) grad,
  - 9) obsunięcie się ziemi,

- 10) lawina,
  - 11) trzęsienie ziemi,
  - 12) huk ponaddzwiękowy,
  - 13) dym,
  - 14) zalanie,
  - 15) roboty ziemne,
  - 16) śnieg,
  - 17) uderzenie pojazdu,
  - 18) upadek drzew lub masztów,
  - 19) zamarznięcie wody w urządzeniach i instalacjach infrastruktury technicznej w ubezpieczonym lokalu/ budynku mieszkalnym,
  - 20) akcja ratownicza prowadzona w związku z wystąpieniem ww. zdarzeń.
- Zdarzenia losowe wymienione w ppkt 16), 17), 18) i 19) dotyczą wyłącznie mienia ubezpieczonego w wariancie II i III.

40) **Zwierzęta domowe** – psy, koty, ryby w akwariach oraz inne zwierzęta zwyczajowo hodowane w warunkach domowych, z wyjątkiem zwierząt utrzymywanych w celach handlowych i gospodarczych.

2. Przez użyte pojęcia zdarzeń losowych w niniejszych OWU rozumie się:

- 1) **Deszcz nawałny** – opady deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4, według skali stosowanej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej. W przypadku braku stacji pomiarowej w miejscu szkody, bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania, świadczące wyraźnie o działaniu deszczu nawałnego.
- 2) **Dewastacja (wandalizm)** – nie związane z kradzieżą z włamaniem i/lub rozbojem umyślne zniszczenie lub uszkodzenie budynku mieszkalnego, stałych elementów lokalu/budynku mieszkalnego oraz mienia ruchomego znajdującego się w lokalu/budynku mieszkalnym przez osoby trzecie, nie pozostające z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym.
- 3) **Dym** – gazowe produkty niepełnego spalania materiałów, stanowiące zawiesinę cząsteczek stałych, gazowych i ciekłych.  
Szkody spowodowane dymem to nagłe, niszczące oddziaływanie dymu i sadzy powstałych w trakcie procesu spalania, nie wywołanego celowo przez ubezpieczającego.
- 4) **Grad** – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu.
- 5) **Huk ponaddzwiękowy** – fala ciśnieniowa wywołana przez statek powietrzny przekraczający prędkość dźwięku.
- 6) **Huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s wg skali stosowanej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, wyrządzający masowe szkody, z zastrzeżeniem, że pojedyncze szkody uważa się za spowodowane przez huragan, jeżeli w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono masowe szkody wywołane jego działaniem.
- 7) **Kradzież z włamaniem** – zniszczenie, uszkodzenie lub zabór mienia, którego sprawca dokonał lub usiłował dokonać z zamkniętych pomieszczeń, po pokonaniu – przy użyciu siły i/lub narzędzi – zabezpieczeń lub otworzeniu zabezpieczeń kluczem oryginalnym, który sprawca zdobył przez kradzież z włamaniem lub w wyniku rozboju.

- 8) **Kradzież zwykła** – zabór trwale przymocowanych do budynku lub budowli zewnętrznych elementów anten satelitarnych, klimatyzatorów, baterii słonecznych, siłowników do bram.
- 9) **Lawina** – gwałtowne zsuwanie się lub staczanie się ze zboczy górskich lub falistych mas śniegu, lodu, skał, kamieni, ziemi lub błota.
- 10) **Obsunięcie się ziemi** – zapadanie oraz usuwanie się ziemi, z tym, że:
- 1) zapadanie ziemi to obniżenie terenu z powodu zawalenia się podziemnych, pustych przestrzeni w gruncie,
  - 2) usuwanie ziemi to ruchy ziemi na stokach nie spowodowane działalnością ludzką.
- 11) **Ogień** – spalanie o niekontrolowanym przebiegu w czasie i przestrzeni, któremu towarzyszy dym i/lub płomień.
- 12) **Powódź** – zalanie terenów w następstwie:
- 1) podniesienia i wylania się wody z koryt wód płynących lub stojących,
  - 2) spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich lub falistych.
- 13) **Roboty ziemne** – roboty budowlane polegające na wydobywaniu, przemieszczaniu i układaniu gruntu naturalnego, prowadzone w związku z doprowadzeniem lub remontem instalacji oraz naprawy izolacji lub ocieplania ubezpieczonego lokalu/budynku mieszkalnego.
- 14) **Rozbój** – zabór mienia z zastosowaniem przemocy wobec osoby lub groźby natychmiastowego jej użycia albo przez doprowadzenie osoby do stanu nieprzytomności lub bezbronności.
- 15) **Śnieg** – opad atmosferyczny, który spowodował szkodę poprzez:
- 1) bezpośrednie działanie ciężaru śniegu na ubezpieczony budynek,
  - 2) zawalenie się mienia sąsiedniego na ubezpieczone mienie pod wpływem ciężaru śniegu.
- Warunkiem uznania szkody za spowodowaną opadami śniegu jest: przekroczenie 85% wartości normowej obciążenia śniegiem gruntu, właściwej dla strefy, w której znajduje się ubezpieczony przedmiot, określonej według obowiązującej normy polskiej „Obciążenie śniegiem”; pomiar ciężaru pokrywy śnieżnej o normie powyżej 85% przez przynajmniej jedną stację meteorologiczną Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, zlokalizowaną na terenie tej samej strefy lub strefy o niższej wartości normowej w promieniu 100 km od przedmiotu ubezpieczenia.
- 16) **Trzęsienie ziemi** – naturalny, krótki i gwałtowny wstrząs (lub seria wstrząsów) gruntu, powstały pod powierzchnią ziemi i rozchodzący się w postaci fal sejsmicznych od środka (epicentrum) znajdującego się na powierzchni, gdzie drgania są najsilniejsze; przy określaniu siły trzęsienia ziemi używa się skali magnitud (skala Richtera).
- 17) **Uderzenie pioruna**
- 1) wyładowanie elektryczności atmosferycznej bezpośrednio na przedmiot objęty ubezpieczeniem,
  - 2) działanie polegające na spowodowaniu nagłego przepięcia prądu o napięciu wyższym od znamionowego dla danej instalacji bądź urządzenia, wywołane uderzeniem pioruna (pośrednie).
- 18) **Uderzenie pojazdu** – bezpośrednie uderzenie w ubezpieczone mienie pojazdu drogowego lub szynowego, z wyłączeniem:

- 1) szkód spowodowanych przez pojazdy eksploatowane przez ubezpieczającego lub osoby pozostające z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - 2) szkód w pojazdach,
  - 3) szkód w ulicach i drogach.
- 19) **Upadek drzew lub masztów** – przewrócenie się rosnących drzew lub postawionych masztów na przedmiot ubezpieczenia, nie będące następstwem działalności ludzkiej.
- 20) **Upadek statku powietrznego** – katastrofa bądź przymusowe lądowanie statku powietrznego lub innego obiektu latającego, albo upadek ich części lub przewożonego ładunku na przedmiot ubezpieczenia.
- 21) **Wybuch**
- 1) eksplozja – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołane ich właściwością rozprzestrzeniania się. W odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników, warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest fakt rozdarcia ścian tych naczyń i zbiorników w takich rozmiarach, aby skutek ujęcia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagle wyrównanie ciśnień,
  - 2) implozja – gwałtowne zgniecenie zbiornika/ naczynia ciśnieniowego wskutek ciśnienia zewnętrznego przewyższającego znacznie ciśnienie panujące w jego wnętrzu.
- 22) **Zalanie** – nagłe i niespodziewane:
- 1) wydostanie się płynów lub pary spowodowane awarią urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania i innych urządzeń,
  - 2) cofnięcie się wody lub ścieków z sieci kanalizacyjnej, o ile zabezpieczenie jej połączenia z publiczną siecią kanalizacyjną nie należało do obowiązków ubezpieczającego,
  - 3) nieumyślne zalanie wskutek pozostawienia otwartych zaworów w urządzeniach wymienionych w pkt. 1), znajdujących się w ubezpieczonych lokalach/ budynkach mieszkalnych,
  - 4) zalanie wodą lub innym płynem spowodowane przez osoby trzecie,
  - 5) zalanie wodą pochodzącą z opadów atmosferycznych,
  - 6) zalanie wodą z urządzeń typu: pralki, wirówki, zmywarki, spowodowanym ich awarią,
  - 7) zalanie wodą ze sztucznego akwarium.
- 23) **Zamarznięcie wody** – zmiana stanu skupienia wody z płynnego na stały w urządzeniach i instalacjach infrastruktury technicznej, zamontowanych w prawidłowo ogrzewanych i posiadających prawidłowe izolacje lokalach/budynkach mieszkalnych.

## ROZDZIAŁ II – RYZYKA STANDARDOWE

### *Zasady ogólne*

#### § 3

1. Za ryzyka standardowe uważa się w rozumieniu niniejszych OWU:
  - A. Ubezpieczenie mienia,
  - B. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym,
  - C. Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków.
2. Niniejszy rozdział reguluje odpowiednio w §§ od 4 do 9 – zapisy dotyczące ryzyk standardowych, tj.:

- 1) przedmiot i zakres ubezpieczenia,
- 2) wyłączenia odpowiedzialności HDI,
- 3) zabezpieczenie mienia.

## A. UBEZPIECZENIE MIENIA

### *Przedmiot i zakres ubezpieczenia*

#### § 4

1. Przedmiotem ubezpieczenia może być mienie będące w posiadaniu ubezpieczającego i znajdujące się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, w miejscu wymienionym w umowie ubezpieczenia, tj.:
  - 1) budynek mieszkalny,
  - 2) lokal mieszkalny,
  - 3) stałe elementy lokalu/budynku mieszkalnego,
  - 4) mienie ruchome w lokalu/budynku mieszkalnym,
  - 5) budynek/pomieszczenie gospodarcze,
  - 6) budowla,
  - 7) zewnętrzne elementy anten satelitarnych, baterii słonecznych, klimatyzatorów – trwale przymocowane do budynku/budowli, siłowniki do bram.
2. Z tytułu ubezpieczenia mienia ruchomego ochroną ubezpieczeniową obejmuje się również mienie ruchome przechowywane w pomieszczeniu/budynku gospodarczym, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3.
3. W pomieszczeniach i budynkach gospodarczych ochroną ubezpieczeniową objęte jest następujące mienie ruchome: meble, urządzenia domowe, domowy sprzęt elektryczny, zapasy gospodarstwa domowego, odzież i inne przedmioty osobistego użytku, zwierzęta domowe, rowery, wózki inwalidzkie, części do motorowerów, motocykli i samochodów, sprzęt turystyczny, sportowy, rehabilitacyjny, sprzęt ogrodniczy, sprzęt do majsterkowania.
4. Umowa ubezpieczenia mienia ruchomego obejmuje szkody będące następstwem rozboju bez względu na to, czy był on dokonany w lokalu/budynku mieszkalnym, czy poza nim.
5. W ramach ubezpieczenia mienia ruchomego, ochroną ubezpieczeniową objęte jest również mienie ruchome czasowo znajdujące się w posiadaniu ubezpieczającego lub osób pozostających z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym, użyte lub wypożyczone przez zakład pracy, wypożyczalnię, kluby lub inne podmioty, z wyjątkiem jednak sytuacji, gdy użyczającym lub wypożyczającym jest osoba fizyczna.
6. Mienie ruchome czasowo znajdujące się w posiadaniu ubezpieczającego lub osób pozostających z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym objęte jest ochroną ubezpieczeniową pod warunkiem, iż fakt użyczenia lub wypożyczenia został udokumentowany przez ubezpieczającego.
7. Ochrona ubezpieczeniowa, o której mowa w ust. 5 nie dotyczy:
  - 1) gotówki i innych środków płatniczych, papierów wartościowych, dzieł sztuki (obrazów, rysunków, grafik, innych dzieł plastycznych), porcelany unikatowej, przedmiotów ze srebra, złota i platyny, monet złotych i srebrnych, oprawionych kamieni szlachetnych, prawdziwej biżuterii, futer naturalnych, wykonanych ręcznie dywanów i gobelinów,
  - 2) mienia ruchomego, które zostało użyczone lub wypożyczone w ramach prowadzonej przez

ubezpieczającego lub osoby pozostające z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym działalności gospodarczej.

8. Przedmiotem ubezpieczenia nie są:
  - 1) szklarnie, cieplarnie, namioty, tunele z folii,
  - 2) dokumenty i rękopisy oraz karty płatnicze i kredytowe,
  - 3) złoto, platyna i srebro w złomie i sztabach,
  - 4) nie oprawione kamienie szlachetne i syntetyczne oraz szlachetne substancje organiczne (perły, bursztyny, korale) nie stanowiące wyrobu użytkowego,
  - 5) zbiory kolekcjonerskie,
  - 6) trofea myśliwskie oraz broń wszelkiego rodzaju,
  - 7) programy komputerowe i dane na nośnikach wszelkiego rodzaju,
  - 8) paliwa napędowe,
  - 9) mienie w ilościach wskazujących na jego handlowe przeznaczenie,
  - 10) mienie służące działalności gospodarczej.
9. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta **w wariantcie I lub wariantcie II**, jeżeli suma ubezpieczenia mienia w zakresie od ognia i innych zdarzeń losowych, zadeklarowana przez ubezpieczającego łącznie dla:
  - 1) lokalu mieszkalnego i/lub mienia ruchomego i stałych elementów lokalu mieszkalnego **nie przekracza 300.000 zł**,lub
  - 2) budynku mieszkalnego i/lub mienia ruchomego lub mienia ruchomego i stałych elementów budynku mieszkalnego **nie przekracza 300.000 zł**.
10. Umowa ubezpieczenia może być **zawarta w wariantcie III**, jeżeli suma ubezpieczenia mienia w zakresie od ognia i innych zdarzeń losowych, zadeklarowana przez ubezpieczającego łącznie dla:
  - 1) lokalu mieszkalnego i/lub mienia ruchomego i stałych elementów lokalu mieszkalnego **przekracza 300.000 zł**,lub
  - 2) budynku mieszkalnego i/lub mienia ruchomego lub mienia ruchomego i stałych elementów budynku mieszkalnego **przekracza 300.000 zł**.
11. Wariant I, II i III może obejmować następujące ryzyka:
  - 1) **od ognia i innych zdarzeń losowych:**
    - 1) lokalu mieszkalnego wraz ze stałymi elementami,
    - 2) budynku mieszkalnego wraz ze stałymi elementami,
    - 3) mienia ruchomego i stałych elementów w lokalu mieszkalnym,
    - 4) mienia ruchomego lub mienia ruchomego i stałych elementów w budynku mieszkalnym,
    - 5) budynku/pomieszczenia gospodarczego,
    - 6) budowli,
  - 2) **od kradzieży z włamaniem i rozboju** – mienia ruchomego lub mienia ruchomego i stałych elementów w lokalu/budynku mieszkalnym,
  - 3) **od ognia i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży zwykłej i dewastacji** – zewnętrznych elementów anten satelitarnych, baterii słonecznych, klimatyzatorów, siłowniki do bram.
12. Wariant I w zakresie ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych nie obejmuje ryzyk: śniegu, uderzenia pojazdu, upadku drzew i masztów, zamarznięcia wody w urządzeniach i instalacjach infrastruktury technicznej w ubezpieczonym lokalu/budynku mieszkalnym.

13. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia mienia w wariantcie III zakres ochrony ubezpieczeniowej automatycznie rozszerza się o ubezpieczenie Dom Assistance, o którym mowa w § 17.
14. Umowa ubezpieczenia nie może być zawarta w wariantcie I, jeżeli w lokalu/budynku mieszkalnym prowadzona jest działalność gospodarcza.
15. Budynki/pomieszczenia gospodarcze i budowle mogą być ubezpieczone tylko pod warunkiem ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych:
  - 1) lokalu mieszkalnego i/lub mienia ruchomego wraz ze stałymi elementami tego lokalu,
  - 2) budynku mieszkalnego i/lub mienia ruchomego i/lub mienia ruchomego wraz ze stałymi elementami tego budynku.
16. Zewnętrzne elementy anten satelitarnych, baterii słonecznych, klimatyzatorów, siłowniki do bram mogą być ubezpieczone tylko pod warunkiem ubezpieczenia lokalu/budynku mieszkalnego oraz mienia ruchomego lub mienia ruchomego i stałych elementów od ryzyka ognia i innych zdarzeń losowych oraz od kradzieży z włamaniem i rozboju.
17. Mienie ruchome i stałe elementy lokalu/budynku mieszkalnego od kradzieży z włamaniem i rozboju mogą zostać objęte ochroną ubezpieczeniową tylko pod warunkiem ubezpieczenia ich od ognia i innych zdarzeń losowych.
18. Lokal mieszkalny objęty jest ochroną ubezpieczeniową od zniszczenia lub uszkodzenia zarówno częściowego, jak też uniemożliwiającego dalsze w nim zamieszkiwanie (szkoda całkowita).
19. Zniszczenie lub uszkodzenie lokalu uniemożliwiające dalsze w nim zamieszkiwanie musi zostać stwierdzone decyzją administracyjną o zakazie użytkowania, wydaną przez stosowny organ administracji państwowej lub samorządowej w trybie kodeksu postępowania administracyjnego.

#### **Wyłączenia odpowiedzialności**

##### **§ 5**

1. HDI nie odpowiada za szkody:
  - 1) górnicze,
  - 2) powstałe w związku z robotami ziemnymi wykonywanymi bezpośrednio przez ubezpieczającego bądź zleconymi przez ubezpieczającego osobom nieuprawnionym do wykonywania tych robót,
  - 3) polegające na obsunięciu się ziemi, a będące następstwem wydostania się płynów lub pary w wyniku awarii urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania lub innych urządzeń, jeżeli za stan tych urządzeń odpowiedzialny jest inny podmiot,
  - 4) powstałe wskutek przenikania wód gruntowych, przemarzania ścian, systematycznego zawilgocenia, pleśni i zagrzybienia przedmiotu ubezpieczenia,
  - 5) powstałe wskutek zalania lub zawilgocenia pomieszczeń – spowodowanego nieszczelnością przewodów i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania, urządzeń odprowadzających wodę z dachów (rur spustowych i rynien) w obrębie ubezpieczonego lokalu/budynku mieszkalnego, budowli, jeżeli nieszczelność wynika z zaniedbania przez ubezpieczającego obowiązku konserwacji tych przewodów i urządzeń,
  - 6) powstałe wskutek zalania wodą pochodzącą z opadów atmosferycznych, jeżeli zalanie to nastąpiło z powodu złego stanu dachu, ścian, balkonów, tarasów lub poprzez niezabezpieczone otwory, gdy konserwacja tych elementów lokalu/budynku mieszkalnego, budowli należała do obowiązków ubezpieczającego lub jeżeli ubezpieczający wiedząc o istniejących

- usterkach nie zgłosił ich na piśmie do właściciela lub administratora budynku z żądaniem ich usunięcia i niezachowanie tego warunku mogło mieć wpływ na powstanie szkody,
- 7) w przedmiotach ubezpieczenia przeznaczonych do rozbiórki na podstawie ostatecznych decyzji właściwych organów,
  - 8) w lokalach/budynkach mieszkalnych, budowlach, budynkach/pomieszczeniach gospodarczych:
    - 1) wywołane błędem w sztuce budowlanej, wadami konstrukcyjnymi, nieprawidłowym montażem, wynikające z zastosowania niewłaściwych wyrobów i materiałów budowlanych,
    - 2) wynikające z faktu, iż konstrukcja budynku/budowli nie odpowiada normom obowiązującym w budownictwie,
    - 3) wynikające z wykonania budynku/budowli niezgodnie z projektem lub na podstawie projektu, który nie został zatwierdzony przez właściwe organy, jeżeli istniał obowiązek takiego zatwierdzenia,
  - 9) w mieniu ruchomym nielegalnie wprowadzonym na polski obszar celny,
  - 10) w mieniu ruchomym znajdującym się na balkonie, tarasie, loggii,
  - 11) powstałe w przedmiotach ze złota, srebra i platyny, biżuterii, w dziełach sztuki, w przypadku, gdy lokal/budynek mieszkalny nie był zamieszkały nieprzerwanie dłużej niż 60 dni,
  - 12) powstałe w aparatach i urządzeniach wskutek działania prądu elektrycznego podczas ich eksploatacji, chyba że działanie prądu spowodowało równocześnie ogień lub było spowodowane przepięciem objętym ochroną ubezpieczeniową.
2. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek zasady określone w ust. 1 stosuje się odpowiednio do ubezpieczonego.
  3. HDI nie pokrywa kosztów związanych z usunięciem awarii wszelkich urządzeń i instalacji infrastruktury technicznej i teletechnicznej oraz sprzętu gospodarstwa domowego.

**Zabezpieczenie mienia**  
**§ 6**

1. HDI odpowiada za szkodę powstałą w wyniku kradzieży z włamaniem, pod warunkiem należytego zabezpieczenia mienia, jeżeli spełnione zostały łącznie następujące wymogi:
  - 1) wszystkie drzwi zewnętrzne prowadzące do lokalu/budynku mieszkalnego są:
    - 1) pełne lub z elementami szklanymi przy czym elementy te nie mogą przez ich rozbicie lub wybity w nich otwór stwarzać możliwości wejścia do wnętrza lokalu/budynku mieszkalnego,
    - 2) zamknięte na dwa zamki wielozastawkowe lub jeden zamek wielopunktowego ryglowania,
  - 2) wszystkie drzwi zewnętrzne prowadzące do lokalu/budynku mieszkalnego w przypadku, gdy suma ubezpieczenia mienia ruchomego w budynku mieszkalnym lub mienia ruchomego i stałych elementów lokalu/budynku mieszkalnego przekracza 50.000 zł, są:
    - 1) pełne lub z elementami szklanymi, przy czym elementy te nie mogą przez ich rozbicie lub wybity w nich otwór stwarzać możliwości wejścia do wnętrza lokalu/budynku mieszkalnego,
    - 2) zamknięte na dwa zamki wielozastawkowe, z których co najmniej jeden posiada atest odporności na włamanie wydany przez uprawnione instytucje lub jest zamkiem wielopunktowego ryglowania,
  - 3) wszystkie bramy garażowe, drzwi zewnętrzne do budynków/pomieszczeń gospodarczych są:
    - 1) pełne lub z elementami szklanymi, przy czym elementy te nie mogą przez ich rozbicie lub wybity w nich otwór stwarzać możliwości wejścia do wnętrza budynków/pomieszczeń gospodarczych,

- 2) zamknięte co najmniej na jeden zamek wielozastawkowy, w tym wielopunktowego ryglowania lub kłódkę wielozastawkową,
  - 4) atestowane przeciwwłamaniowe drzwi zewnętrzne lub atestowane przeciwwłamaniowe bramy garażowe stanowią alternatywę do wymogów określonych w pkt. 1), 2), 3), pod warunkiem zamontowania ich zgodnie z instrukcją montażu,
  - 5) drzwi zewnętrzne i bramy garażowe muszą spełniać wymogi określone w pkt. 1) i 2) lub 4), jeżeli z budynków/pomieszczeń gospodarczych prowadzi przejście bezpośrednio do części mieszkalnej,
  - 6) wszystkie dwuskrzydłowe drzwi zewnętrzne (w tym dwuskrzydłowe bramy garażowe) spełniają wymogi określone w pkt. 1) i 2), pod warunkiem, że jedno skrzydło jest unieruchomione przez ryglowanie w górnej i dolnej części od wewnętrznej strony lokalu/budynku mieszkalnego lub pomieszczenia gospodarczego,
  - 7) okna, drzwi zewnętrzne, drzwi balkonowe i tarasowe oraz bramy znajdują się w należytym stanie technicznym, umocowane, zamontowane i zamknięte tak, aby ich wyłamanie, wyważenie lub wypchnięcie nie było możliwe bez użycia siły lub narzędzi oraz bez pozostawienia śladów,
  - 8) zamki i kłódki są zamontowane zgodnie z instrukcją ich montażu,
  - 9) klucze od zamków lub kłódek pozostają w wyłącznym posiadaniu ubezpieczającego lub osób pozostających z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - 10) w ścianach i stropach nie ma otworów umożliwiających wydostanie przedmiotów bez włamania. Nie dotyczy to otworów na kondygnacjach powyżej parteru, jeżeli nie ma do nich dostępu z położonych pod/nad/obok nich przybudówek, balkonów, tarasów, schodów, zamontowanych na stałe drabinek lub innych elementów.
2. Zawarcie umowy ubezpieczenia w zakresie obejmującym kradzież z włamaniem i rozbój może zostać uzależnione od tego, aby wszystkie okna, drzwi balkonowe i tarasowe oraz inne zewnętrzne otwory znajdujące się na parterze (dotyczy to również innych kondygnacji, do których jest dostęp z położonych pod nimi, nad nimi lub obok nich: tarasów, przybudówek, balkonów, drabinek, drzew, daszków, piorunochronów itp.) zabezpieczone były: kratami stałymi lub ruchomymi, atestowanymi roletami przeciwwłamaniowymi, atestowanymi żaluzjami przeciwwłamaniowymi lub atestowanymi szybami przeciwwłamaniowymi klasy, co najmniej P3A.
  3. Zainstalowanie w miejscu ubezpieczenia sprawnie działającego i włączonego atestowanego systemu alarmowego, zapewniającego powiadomienie licencjonowanej agencji ochrony może być alternatywnym zabezpieczeniem do wymogów wymienionych w ust. 2. System alarmowy winien być wykonany, zamontowany i konserwowany przez autoryzowane firmy.
  4. HDI, po dokonaniu indywidualnej oceny ryzyka, gdy ubezpieczane mienie jest szczególnie narażone na szkodę ze względu na lokalizację lokalu/budynku mieszkalnego, okresowe zamieszkiwanie, wartość i rodzaj posiadanego mienia, może uzależnić objęcie ochroną ubezpieczeniową mienia od spełnienia dodatkowych lub odmiennych warunków zabezpieczenia.

## **B. UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ W ŻYCIU PRYWATNYM**

### *Przedmiot i zakres ubezpieczenia*

#### § 7

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna ubezpieczającego/ ubezpieczonego i osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym za szkody osobowe lub rzeczowe

wyrażone osobom trzecim czynem niedozwolonym, w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego, do których zalicza się między innymi:

- 1) opiekę nad dziećmi,
  - 2) użytkowanie mienia wraz z terenem nieruchomości, na którym znajduje się ubezpieczone mienie, w miejscu wymienionym w umowie ubezpieczenia, w tym za szkody wyrządzone osobom trzecim w następstwie nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów w urządzeniach wodno-kanalizacyjnych lub zalania z innych przyczyn,
  - 3) posiadanie zwierząt domowych,
  - 4) eksploatację urządzeń gospodarstwa domowego, użytkowanie rowerów, wózków inwalidzkich,
  - 5) amatorskie uprawianie sportu,
  - 6) używanie sprzętu pływającego dla własnego użytku,
  - 7) posiadanie i używanie broni palnej (pod warunkiem posiadania stosownego pozwolenia na broń, wydane przez właściwy organ administracji państwowej).
2. Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje wypadki ubezpieczeniowe, które wystąpiły w okresie ubezpieczenia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, jak również poza jej granicami (z wyłączeniem USA i Kanady), chociażby poszkodowany zgłosił roszczenie po zakończeniu okresu ubezpieczenia, jednakże przed upływem terminu przedawnienia roszczeń.
  3. W granicach sumy gwarancyjnej HDI zwraca poniesione i udokumentowane przez ubezpieczającego koszty:
    - 1) wynikłe z zastosowania środków w celu zmniejszenia szkody oraz zapobieżenia zwiększenia rozmiaru i powstaniu dalszych szkód, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne,
    - 2) wynagrodzenia rzeczoznawców, powołanych za zgodą HDI w celu ustalenia okoliczności lub rozmiaru szkody,
    - 3) procesu z udziałem ubezpieczającego jako strony pozwanej, przeciwko której toczy się proces o naprawienie szkody objętej ochroną ubezpieczeniową – o ile były uzgodnione z HDI.

#### *Wyłączenia odpowiedzialności*

#### § 8

1. HDI nie odpowiada za szkody:
  - 1) wyrządzone sobie nawzajem przez ubezpieczającego i osoby pozostające z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - 2) powstałe wskutek uszkodzenia, zniszczenia lub zaginięcia przedmiotów przyjętych przez ubezpieczającego do używania, przechowania lub naprawy,
  - 3) spowodowane powolnym działaniem temperatury, gazów, wód odpływowych, pary, wilgoci, dymu, sadzy i pyłu, wstrząsów, zagrzybienia,
  - 4) związane z ruchem pojazdów mechanicznych w zakresie objętym ubezpieczeniami obowiązkowymi,
  - 5) powstałe na skutek czynności wynikających z wykonywania zawodu lub prowadzenia działalności gospodarczej,
  - 6) powstałe w wyniku roszczeń o wykonanie umów oraz o zwrot kosztów poniesionych w związku z wykonywaniem umów,
  - 7) wyrządzone w związku z zawodowym uprawianiem sportów, a także z uprawianiem sportów niebezpiecznych,
  - 8) polegające na zniszczeniu, uszkodzeniu lub utracie gotówki i innych środków płatniczych, kart płatniczych i kredytowych, biżuterii, papierów wartościowych, wszelkiego rodzaju dokumentów oraz zbiorów filatelistycznych, numizmatycznych i innych,

- 9) powstałe wskutek pogryzienia przez psy ras uznanych przez związek kynologiczny za rasy niebezpieczne,
  - 10) wynikające z przeniesienia choroby zakaźnej przez ubezpieczającego lub przez osoby pozostające z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - 11) wynikające z przeniesienia choroby przez zwierzęta należące lub pozostające pod opieką ubezpieczającego lub osób pozostających z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - 12) wyrządzone w środowisku naturalnym,
  - 13) związane z naruszeniem praw autorskich, patentów, znaków towarowych, nazw fabrycznych,
  - 14) polegające na zapłacie kar pieniężnych, w tym podatkowych, grzywnien sądowych i administracyjnych, odsetek od tych kar i grzywnien.
2. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek zasady określone w ust. 1 stosuje się odpowiednio do ubezpieczonego.

### C. UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW

#### *Przedmiot i zakres ubezpieczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności*

#### § 9

1. Przedmiotem ubezpieczenia są następstwa nieszczęśliwych wypadków, polegające na uszkodzeniu ciała lub rozstroju zdrowia, powodujące trwałe uszczerbek na zdrowiu lub śmierć ubezpieczającego/ubezpieczonego.
2. Za nieszczęśliwy wypadek uważa się również zawał serca lub udar mózgu, o ile wystąpiły u ubezpieczającego/ubezpieczonego po raz pierwszy.
3. Ubezpieczenie obejmuje następstwa nieszczęśliwych wypadków zaistniałych w czasie trwania umowy ubezpieczenia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, jak również poza jej granicami.
4. Zakres ubezpieczenia obejmuje odpowiedzialność za następstwa nieszczęśliwych wypadków, doznanych w ciągu całej doby.
5. Umowa ubezpieczenia obejmuje świadczenia z tytułu:
  - 1) trwałego uszczerbku na zdrowiu,
  - 2) śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku,
  - 3) kosztów nabycia protez lub środków pomocniczych.
6. Z odpowiedzialności HDI wyłączone są następstwa nieszczęśliwych wypadków powstałych wskutek:
  - 1) kierowania pojazdem mechanicznym lub innym pojazdem, jeżeli ubezpieczający nie posiadał ważnych wymaganych prawem uprawnień do kierowania danym pojazdem,
  - 2) popełnienia lub usiłowania popełnienia przez ubezpieczającego przestępstwa lub samobójstwa,
  - 3) uszkodzenia ciała spowodowanego leczeniem oraz zabiegami leczniczymi i rehabilitacyjnymi, chyba że zostały zalecone przez lekarza i dotyczą bezpośrednich następstw nieszczęśliwego wypadku objętego umową ubezpieczenia,
  - 4) zawodowego uprawiania sportów,
  - 5) amatorskiego uprawiania sportów niebezpiecznych,
  - 6) wszelkich chorób,

- 7) kontaktu z produkcją lub działaniem materiałów wybuchowych, amunicji, fajerwerków,
  - 8) udziału w jazdach wyścigowych i konkursowych oraz udziału w treningach do tych jazd, udziału w jazdach pojazdami prototypowymi, pojazdami używanymi do jazd próbnych lub jako rekwizyt.
7. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek zasady określone w ust. 6 stosuje się odpowiednio do ubezpieczonego.

### ROZDZIAŁ III – RYZYKA DODATKOWE

#### *Zasady ogólne*

##### § 10

1. Za ryzyka dodatkowe uważa się ryzyka wymienione w § 1 ust. 6 pkt 4) – 10).
2. Warunkiem koniecznym do ubezpieczenia ryzyk dodatkowych jest ubezpieczenie mienia i odpowiedzialności cywilnej (OC) w życiu prywatnym w wariancie II lub III.
3. Niniejszy rozdział reguluje odpowiednio w §§ od 10 do 17 zagadnienia dotyczące ryzyk dodatkowych, tj.:
  - 1) przedmiot i zakres ubezpieczenia,
  - 2) suma ubezpieczenia,
  - 3) składka,
  - 4) sposób ustalania wysokości odszkodowania.
4. Suma ubezpieczenia ryzyk dodatkowych ulega zmniejszeniu o wartość każdego wypłaconego odszkodowania.
5. W przypadku wyczerpania sumy ubezpieczenia dla danego ryzyka dodatkowego umowa ubezpieczenia rozwiązuje się w tym ryzyku.

#### *Ubezpieczenie szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia*

##### § 11

1. Przedmiotem ubezpieczenia są szyby i przedmioty szklane stanowiące wyposażenie bądź urządzenie lokali/budynków mieszkalnych, zamontowane lub zainstalowane na stałe zgodnie z ich przeznaczeniem, tj.:
  - 1) szyby okienne i drzwiowe,
  - 2) oszklenia ścienne i dachowe,
  - 3) przedmioty szklane takie jak: akwaria, terraria, szklane przegrody ścienne, elementy szklane stanowiące część składową mebli, lustra, witraże, szklane i ceramiczne wykładziny ścian.
2. HDI obejmuje ochroną ubezpieczeniową szyby i przedmioty szklane wymienione w ust. 1 od stłuczenia lub pęknięcia.
3. Umowa ubezpieczenia nie obejmuje:
  - 1) szklanych i ceramicznych wykładzin podłogowych,
  - 2) szkła artystycznego,
  - 3) szyb stanowiących osprzęt urządzeń technicznych oraz wszelkiego rodzaju instalacji,
  - 4) szyb i przedmiotów szklanych przed ich ostatecznym zamontowaniem w miejscu przeznaczenia,
  - 5) szyb i przedmiotów szklanych w stanie uszkodzonym.

4. HDI nie odpowiada za szkody:
  - 1) powstałe przy wymianie lub wymontowywaniu, w czasie prac konserwacyjnych i naprawczych lub w czasie przewozu ubezpieczonego przedmiotu,
  - 2) polegające na zadrapaniu, porysowaniu, poplamieniu, zmianie barwy lub odprysnięciu części powierzchni ubezpieczonych przedmiotów,
  - 3) powstałe wskutek niewłaściwego montażu lub niewłaściwej technologii wykonawstwa.
5. Górną granicę odpowiedzialności HDI stanowi suma ubezpieczenia określona na jedno i wszystkie zdarzenia zaistniałe w okresie ubezpieczenia, nie większa niż 5.000 zł.
6. Składkę za ubezpieczenie ustala się według taryfy aktualnej w dniu zawierania umowy ubezpieczenia z zastosowaniem składek ryczałtowych uzależnionych od sumy ubezpieczenia.
7. Wysokość szkody w szybach i przedmiotach szklanych ustala się według wartości rzeczywistej przedmiotu tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów i materiałów.
8. Wysokość szkody według wartości kosztów naprawy ustala się stosownie do zakresu rzeczywistych uszkodzeń, ustalonych na podstawie przeciętnych cen zakładów usługowych lub udokumentowanych rachunkiem naprawy.
9. Wysokość szkody zwiększa się – w granicach sumy ubezpieczenia – o niezbędne koszty demontażu i ponownego montażu oraz transportu zniszczonego bądź uszkodzonego przedmiotu.

***Ubezpieczenie od dewastacji***  
**§ 12**

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest budynek mieszkalny, mienie ruchome w budynku mieszkalnym, mienie ruchome i stałe elementy w lokalu/budynku mieszkalnym w zakresie od dewastacji.
2. HDI nie odpowiada za szkody:
  - 1) polegające na uszkodzeniu przedmiotu ubezpieczenia wskutek pomalowania (graffiti) lub poplamienia,
  - 2) w szybach i przedmiotach szklanych.
3. Górną granicę odpowiedzialności HDI stanowi suma ubezpieczenia określona na jedno i wszystkie zdarzenia zaistniałe w okresie ubezpieczenia, nie większa niż 10.000 zł.
4. Składkę za ubezpieczenie ustala się według taryfy aktualnej w dniu zawierania umowy ubezpieczenia z zastosowaniem składek ryczałtowych uzależnionych od sumy ubezpieczenia.
5. Wysokość szkody ustala się zgodnie z postanowieniami § 40.

***Ubezpieczenie bagażu podróжного***  
**§ 13**

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest bagaż podróжный należący do ubezpieczającego i/lub osób pozostających z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym wymienionych w dokumencie ubezpieczenia, w czasie podróży na terenie Rzeczypospolitej Polskiej poza miejscowość, w której ubezpieczający zamieszkuje na stałe.

2. Umowa ubezpieczenia obejmuje багаż podróży, który znajduje się pod bezpośrednią opieką ubezpieczającego/ubezpieczonego lub, który został:
  - 1) powierzony do przewozu zawodowemu przewoźnikowi na podstawie dokumentów przewozowych,
  - 2) oddany do przechowalni багаżu za pokwitowaniem,
  - 3) pozostawiony w zamkniętym, indywidualnym pomieszczeniu багаżowym na dworcu (kolejowym, autobusowym, lotniczym) lub w hotelu,
  - 4) pozostawiony w zamkniętym – co najmniej na jeden zamek wielozastawkowy – pomieszczeniu (pokoju) w miejscu zakwaterowania ubezpieczającego/osób, które pozostają z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - 5) pozostawiony w zamkniętym na zamek багаżnika pojazdu samochodowego, w tym również багаżnika poza wnętrzem samochodu, którego nie można otworzyć bez użycia klucza lub w zamkniętej przyczepie campingowej, kabinie jednostki pływającej, pod warunkiem umieszczenia багаżu w miejscu niewidocznym z zewnątrz.
  
3. Sprzęt sportowy stanowiący багаż podróży, który ze względu na swe właściwości przewożony jest poza багаżnikiem, objęty jest ochroną ubezpieczeniową od kradzieży z włamaniem pod warunkiem posiadania zamykanych na zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową, przeciwkradzieżowych zabezpieczeń mechanicznych.
  
4. HDI odpowiada za szkody powstałe wskutek:
  - 1) zdarzeń losowych, tj.: ognia, huraganu, powodzi, deszczu nawalnego, gradu, lawiny, bezpośredniego uderzenia pioruna, trzęsienia ziemi, obsunięcia się ziemi, wybuchu oraz upadku statku powietrznego,
  - 2) udokumentowanej kradzieży z włamaniem lub udokumentowanego rozboju,
  - 3) wypadku środka transportu, którym podróżował ubezpieczający/ubezpieczony,
  - 4) nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania ubezpieczającego/ubezpieczonego, w wyniku czego багаż nie mógł być odpowiednio chroniony i zabezpieczony,
  - 5) zaginięcia, gdy багаż znajdował się pod opieką zawodowego przewoźnika.
  
5. Umowa ubezpieczenia nie obejmuje:
  - 1) gotówki i innych środków płatniczych, w tym kart płatniczych, kart kredytowych, papierów wartościowych wszelkiego rodzaju, książeczek i bonów oszczędnościowych, dokumentów, informacji zawartych na nośnikach danych, biletów podróży, żetonów, kluczy,
  - 2) wzorów, modeli, prototypów,
  - 3) platyny, złota, srebra i wyrobów z tych metali, kamieni szlachetnych i półszlachetnych, pereł,
  - 4) dzieł sztuki, antyków,
  - 5) futer naturalnych,
  - 6) telefonów komórkowych, instrumentów muzycznych, sprzętu komputerowego, programów i gier komputerowych,
  - 7) broni wszelkiego rodzaju,
  - 8) przedmiotów szklanych i innych łatwo tłukących się,
  - 9) sprzętu i przedmiotów o charakterze profesjonalnym, tzn. służących do wykonywania pracy,
  - 10) okularów, szkieł kontaktowych, protez, sprzętu medycznego, rehabilitacyjnego, leków,
  - 11) artykułów spożywczych, wyrobów tytoniowych i alkoholowych,
  - 12) paliwa napędowego, dodatkowego wyposażenia lub części zamiennych do samochodów i przyczep kempingowych oraz jachtów i łodzi,
  - 13) przedmiotów w ilościach wskazujących na ich handlowe przeznaczenie.

6. HDI nie odpowiada za szkody powstałe wskutek:
  - 1) kierowania pojazdem mechanicznym lub innym pojazdem przez ubezpieczającego/ubezpieczonego lub osobę pozostającą z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym bez posiadania wymaganego prawem uprawnienia do kierowania danym pojazdem,
  - 2) użycia niezgodnego z przeznaczeniem lub z instrukcją użytkownika, wady lub naturalnego zużycia przedmiotów stanowiących bagaż podróży oraz ich samozapalenia, samozepsucia, wycieku,
  - 3) uszkodzenia lub zniszczenia wyłącznie samych waliz, toreb, kufrów lub innych pojemników bagażu w czasie ich przewożenia.
7. Górną granicę odpowiedzialności HDI stanowi suma ubezpieczenia określona na jedno i wszystkie zdarzenia zaistniałe w okresie ubezpieczenia, nie większa niż 5.000 zł.
8. Składkę za ubezpieczenie ustala się według taryfy aktualnej w dniu zawierania umowy ubezpieczenia z zastosowaniem składek ryczałtowych uzależnionych od sumy ubezpieczenia.
9. Wysokość szkody ustala się według:
  - 1) cen zakupu przedmiotów tego samego lub podobnego rodzaju i gatunku, pomniejszonych o stopień faktycznego zużycia,
  - 2) kosztów naprawy udokumentowanych rachunkiem wykonawcy, z uwzględnieniem przeciętnych cen oferowanych przez zakłady usługowe i zakresu rzeczywistych uszkodzeń. W przypadku nie udokumentowania kosztów naprawy, jako wysokość szkody przyjmuje się ubytek wartości przedmiotu ubezpieczenia określony procentowo przez HDI w porozumieniu z ubezpieczającym.

#### *Ubezpieczenie kosztów ochrony prawnej*

##### § 14

1. Przedmiotem ubezpieczenia są koszty ochrony prawnej poniesione przez ubezpieczającego i/lub osób pozostających z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym wymienionych w dokumencie ubezpieczenia, w celu obrony swoich praw w postępowaniach przed polskimi sądami, prowadzonych z jego udziałem w charakterze pozwanego, podejrzanego, oskarżonego lub obwinionego.
2. HDI obejmuje ochroną ubezpieczeniową koszty ochrony prawnej, poniesione w postępowaniu wszczętym w trakcie trwania umowy ubezpieczenia.
3. Ubezpieczenie kosztów ochrony prawnej obejmuje wyłącznie koszty ochrony prawnych interesów ubezpieczającego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Przedmiotem ubezpieczenia są w szczególności:
  - 1) koszty porad, opinii lub konsultacji udzielanych przez podmioty uprawnione do świadczenia pomocy prawnej,
  - 2) koszty uzyskania dokumentów, materiałów i innych środków dowodowych, niezbędnych dla skutecznej ochrony prawnej, jeżeli HDI wyraziło zgodę na ich uzyskanie,
  - 3) koszty postępowania przed sądami powszechnymi i polubownymi oraz organami orzekającymi, niezbędne do podjęcia ochrony,
  - 4) koszty adwokackie lub koszty innego zastępstwa procesowego według stawek minimalnych określonych w powszechnie obowiązujących przepisach,
  - 5) koszty obrony ubezpieczającego w postępowaniu karnym lub w sprawach o wykroczenia, jeżeli HDI wyraziło zgodę na pokrycie takich kosztów.

5. W postępowaniu karnym ochroną ubezpieczeniową objęte są wyłącznie czyny popełnione nieumyślnie. HDI przysługuje roszczenie regresowe do ubezpieczającego lub osoby, która pozostaje z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym o zwrot uprzednio wypłaconych odszkodowań, jeżeli w prawomocnym orzeczeniu sądu zostanie stwierdzona ich wina umyślna.
6. Za datę wszczęcia postępowania uważa się chwilę, w której właściwy organ podjął pierwszą czynność wobec ubezpieczającego lub osoby, która pozostaje z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym w danej sprawie, nawet jeżeli nie została potwierdzona na piśmie i nie stanowiła formalnego wszczęcia postępowania w świetle obowiązujących przepisów.
7. HDI nie refunduje kosztów ochrony prawnej:
  - 1) poniesionych przez ubezpieczającego lub osoby, które pozostają z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym, jeżeli zwróciły się o udzielenie ochrony prawnej świadomie podając/przedkładając nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd, informacje lub dokumenty,
  - 2) poniesionych przez ubezpieczającego lub osoby, które pozostają z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym, jeżeli świadomie nie dostarczyły one dokumentów i informacji, których brak wpłynął na sposób świadczenia ochrony prawnej,
  - 3) będących następstwem zdarzeń powstałych przed zawarciem umowy ubezpieczenia, a także po jej zawarciu, jeśli ubezpieczający rozpoczął działania w kierunku ochrony swoich praw przed zawarciem umowy ubezpieczenia,
  - 4) poniesionych przez ubezpieczającego w związku z obroną przed roszczeniami osób, które pozostają z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - 5) poniesionych w postępowaniu wszczętym przeciwko ubezpieczającemu na wniosek osób, które pozostają z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym, a także pozostających z nim w stosunku zależności, wynikającym z zatrudnienia ich przez ubezpieczającego,
  - 6) poniesionych przed wszczęciem postępowania przygotowawczego,
  - 7) pokrywanych z innych rodzajów ubezpieczeń,
  - 8) poniesionych w celu przeprowadzania dowodów niedopuszczalnych, nieprzydatnych do stwierdzenia danej okoliczności lub jej udowodnienia, nie mających znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, albo okoliczności już udowodnionych zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy,
  - 9) poniesionych w sporach mających związek z działalnością związkową lub polityczną, związanych z wykonywanym zawodem lub prowadzoną działalnością gospodarczą,
  - 10) związanych z umowami o pracę oraz decyzjami administracyjnymi,
  - 11) związanych ze sprawami dotyczącymi praw własności.
8. Górną granicę odpowiedzialności HDI stanowi suma ubezpieczenia w wysokości 10.000 zł określona na jedno i wszystkie zdarzenia zaistniałe w okresie ubezpieczenia.
9. Składkę za ubezpieczenie ustala się według taryfy aktualnej w dniu zawierania umowy ubezpieczenia z zastosowaniem składek ryczałtowych.
10. HDI refunduje udokumentowane koszty ochrony prawnej, potwierdzone przez ubezpieczającego fakturami wystawionymi przez podmiot wyspecjalizowany w świadczeniu usług odpowiednio do zakresu ubezpieczenia.

**Ubezpieczenie kosztów ratownictwa**  
**§ 15**

1. Przedmiotem ubezpieczenia są koszty ratownictwa ubezpieczającego i/lub osób, które pozostają z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i/lub w terenie przygranicznym obejmującym: Czechy, Słowację i Niemcy.
2. HDI refunduje koszty ratownictwa, jeżeli akcja ratownicza została podjęta:
  - 1) w związku z uprawianiem sportów amatorskich,
  - 2) z powodu innych zdarzeń zaistniałych podczas wyjazdu w celach turystycznych.
3. HDI refunduje koszty ratownictwa prowadzonego przez wyspecjalizowane służby ratownictwa, z tytułu działań podjętych od momentu zgłoszenia zaginięcia, do chwili odnalezienia lub rezygnacji z poszukiwań.
4. HDI refunduje koszty ratownictwa mające na celu:
  - 1) odnalezienie ubezpieczającego lub osób, które pozostają z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - 2) udzielenia doraźnej pomocy lekarskiej na miejscu zdarzenia lub transport z miejsca zdarzenia do najbliższej placówki medycznej.
5. W ramach jednej umowy ubezpieczenia HDI refunduje koszty ratownictwa w wysokości 20.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia zaistniałe w okresie ubezpieczenia.
6. Składkę za ubezpieczenie ustala się według taryfy aktualnej w dniu zawierania umowy ubezpieczenia z zastosowaniem składek ryczałtowych.
7. Wypłata należnego odszkodowania następuje po przedłożeniu przez ubezpieczającego lub osobę pozostającą z ubezpieczającym we wspólnym gospodarstwie domowym rachunku, wystawionego przez podmiot, o którym mowa w ust. 3, dokumentującego poniesienie kosztów ratownictwa.

**Ubezpieczenie nagrobków**  
**§ 16**

1. Przedmiotem ubezpieczenia są nagrobki cmentarne w zakresie od: ognia, deszczu nawalnego, huraganu, lawiny, powodzi, upadku statku powietrznego, upadku drzew i masztów, trzęsienia ziemi, dewastacji.
2. Wniosek o ubezpieczenie nagrobków powinien zawierać dodatkowe informacje, tj.:
  - 1) nazwę i adres cmentarza,
  - 2) numer alei, rzędu i kwatery,
  - 3) datę wybudowania,
  - 4) ewentualne cechy charakterystyczne (opis konstrukcji, rodzaj materiału, napisy na tablicy nagrobkowej).
3. HDI nie odpowiada za szkody:
  - 1) powstałe na skutek procesu starzenia się nagrobka (naturalnego zużycia),
  - 2) polegające na uszkodzeniu nagrobków w związku z działalnością przedsiębiorstw pogrzebowych i kamieniarskich oraz działalnością zarządu cmentarzy,
  - 3) wyrządzone ruchem pojazdów mechanicznych.

4. Górną granicę odpowiedzialności HDI stanowi suma ubezpieczenia określona na jedno i wszystkie zdarzenia zaistniałe w okresie ubezpieczenia, nie większa niż 8.000 zł.
5. Składkę za ubezpieczenie ustala się według taryfy aktualnej w dniu zawierania umowy ubezpieczenia z zastosowaniem składek ryczałtowych uzależnionych od sumy ubezpieczenia.
6. Wysokość szkody ustala się zgodnie z postanowieniami § 41.
7. W przypadku powstania szkody ubezpieczający zobowiązany jest powiadomić zarząd cmentarza, a w przypadku szkody powstałej wskutek dewastacji, również Policję.

**Ubezpieczenie DOM ASSISTANCE**  
**§ 17**

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest organizacja przez HDI natychmiastowej pomocy ubezpieczającemu lub osobom, pozostającym z nim we wspólnym gospodarstwie domowym w zakresie usług informacyjnych i/lub specjalistycznych usług domowych oraz pokrycie kosztów tej pomocy.
2. Odpowiedzialność obejmuje organizację i pokrycie następujących usług assistance:
  - 1) usługi informacyjne (oferowane w wariantach II i III) w zakresie:
    - a) danych teleadresowych i godzinach urzędowania urzędów administracji państwowej,
    - b) danych teleadresowych:
      - najbliższych serwisów sprzętu AGD/RTV,
      - biur podróży działających w pobliżu miejsca zamieszkania,
      - jednostek policji, publicznych/niepublicznych placówek medycznych działających w pobliżu miejsca zamieszkania,
      - podmiotów działających w pobliżu miejsca zamieszkania ubezpieczającego świadczących usługi: ślusarskie, hydrauliczne, dot. urządzeń grzewczych, elektrycznych, dekarских i innych,
    - c) procedur w przypadku zagubienia dokumentów: formalności administracyjnych koniecznych do podjęcia w razie zagubienia/kradzieży paszportu, dowodu osobistego, prawa jazdy, książeczki ubezpieczeniowej.
  - 2) specjalistyczne usługi domowe (oferowane w wariantach II i III):
    - a) **Interwencja specjalisty** (ślusarza, hydraulika, elektryka, szklarza, murarza) w przypadku zdarzeń losowych, o których mowa w § 2 ust. 2, oraz awarii instalacji, zaistniałych w miejscu zamieszkania – HDI organizuje i pokrywa koszty dojazdu i robocizny odpowiedniego specjalisty w celu naprawy zniszczonej lub uszkodzonej instalacji bądź stałych elementów w celu normalnego i bezpiecznego z nich korzystania.
    - b) **Zabezpieczenie lokalu/budynku mieszkalnego** w przypadku kradzieży z włamaniem lub gdy stan lokalu/budynku mieszkalnego w następstwie działania ognia i innych zdarzeń losowych uniemożliwia jego zamknięcie i zabezpieczenie – HDI organizuje i pokrywa koszty dojazdu oraz robocizny odpowiednich specjalistów, którzy zabezpieczą lokal/budynek mieszkalny lub wstawią drzwi bądź okno w przypadku wyżej przewidzianego zdarzenia.
    - c) **Transport mienia** – jeżeli w następstwie działania ognia i innych zdarzeń losowych lub kradzieży z włamaniem lokal/budynek mieszkalny nie nadaje się do zamieszkania, HDI organizuje i pokrywa koszty przewiezienia mienia ubezpieczającego lub osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym z miejsca zamieszkania do miejsca wyznaczonego przez ubezpieczającego, na terytorium RP.

- d) **Transport i zakwaterowanie** – w przypadku, gdy stan lokalu/budynku mieszkalnego uniemożliwia bezpieczne w nim przebywanie w następstwie działania ognia i innych zdarzeń losowych lub kradzieży z włamaniem, HDI za pośrednictwem Centrum Alarmowego:
- organizuje i pokrywa koszty transportu ubezpieczającego oraz osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym do najbliższego hotelu oraz koszty pobytu w hotelu przez okres nie dłuższy niż trzy doby hotelowe,
  - lub
  - organizuje i pokrywa koszty przejazdu ubezpieczającego oraz osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym do wskazanego przez niego miejsca na terytorium RP (bez kosztów zakwaterowania), a także powrotu do miejsca ubezpieczenia (w okresie ubezpieczenia) – w formie zakupu i dostarczenia ubezpieczającemu biletów PKP II klasy lub PKS.
- e) **Pomoc w zastrzeżeniu kart**, dokumentów, kart sim w telefonach komórkowych, czeków – w przypadku ich utraty wskutek kradzieży z włamaniem w miejscu zamieszkania lub rozboju – HDI za pośrednictwem Centrum Alarmowego przekazuje ubezpieczającemu lub osobom pozostającym we wspólnym gospodarstwie domowym numery telefonów i adresy: banku, który wydał kartę lub czek, w celu ich zastrzeżenia, jednostki policji, w której można zgłosić utratę dokumentów oraz operatora sieci komórkowej w celu zablokowania karty sim.
- f) **Pomoc informatyka** – wyłącznie w wariancie III, w razie wystąpienia awarii sprzętu komputerowego, HDI organizuje i pokrywa koszty pomocy specjalisty informatyka w celu dokonania naprawy w miejscu ubezpieczenia. Jeżeli naprawa w miejscu ubezpieczenia jest niemożliwa, HDI organizuje i pokrywa tylko koszty transportu sprzętu do najbliższego serwisu naprawczego. Koszty naprawy w serwisie pokrywa ubezpieczający.
3. W ramach ubezpieczenia Dom Assistance HDI nie refunduje kosztów związanych z zakupem części zamiennych i materiałów koniecznych do usunięcia zaistniałych awarii.
4. Wyłączenia odpowiedzialności:
- 1) HDI nie organizuje oraz nie pokrywa kosztów usług assistance jeżeli:
    - a) ubezpieczający lub osoby, pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym działali bez porozumienia z Centrum Alarmowym, z zastrzeżeniem zapisu § 37 ust. 3,
    - b) uruchomienie Centrum Alarmowego powstało wskutek zdarzeń, za które HDI nie ponosi odpowiedzialności w ramach zawartej umowy ubezpieczenia.
  - 2) HDI nie odpowiada za awarie w sprzęcie komputerowym objętym gwarancją i/lub rękojmią.
5. HDI nie ponosi odpowiedzialności również:
- 1) za sposób wykonywania i jakość świadczonych usług.  
Odpowiedzialność cywilną za zorganizowane przez HDI usługi assistance określone w niniejszych warunkach ponoszą każdorazowo bezpośredni usługodawcy i wykonawcy.
  - 2) za ewentualne opóźnienia zaistniałe z przyczyn zewnętrznych, niezależnych od HDI (w tym siły wyższej, np. zjawisk meteorologicznych), mogących powodować brak możliwości realizacji usług przez usługodawców.

6. Suma ubezpieczenia dla poszczególnych specjalistycznych usług domowych wynosi:

Rodzaj usługi	Suma ubezpieczenia na jedno i wszystkie zdarzenia zaistniałe w okresie ubezpieczenia [zł]	
	Wariant II	Wariant III
Interwencja specjalisty	800	1.000
Zabezpieczenie mieszkania	300	500
Transport mienia	500	700
Transport i zakwaterowanie w hotelu (na każdą osobę)	300	500
Pomoc informatyka	-	300

7. Składkę za ubezpieczenie ustala się według taryfy aktualnej w dniu zawierania umowy ubezpieczenia z zastosowaniem składki ryczałtowej.
8. HDI z tytułu umowy ubezpieczenia Dom assistance nie wypłaca ubezpieczającemu/ubezpieczonemu odszkodowania w pieniądzu, lecz organizuje pomoc, której koszty ponosi we własnym zakresie, z zastrzeżeniem zapisu § 37ust. 3.

## ROZDZIAŁ IV – POSTANOWIENIA WSPÓLNE

### *Wyłączenia ogólne* § 18

1. Oprócz wyłączeń, o których mowa w paragrafach poprzedzających, HDI nie odpowiada za szkody:
  - 1) powstałe wskutek winy umyślnej ubezpieczającego lub osób, z którymi ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - 2) powstałe wskutek rażącego niedbalstwa ubezpieczającego bądź osoby, z którą ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym. Wyłączenie niniejsze nie dotyczy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym,
  - 3) wyrządzone przez ubezpieczającego lub przez osoby, z którymi ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, będące po spożyciu alkoholu, w stanie nietrzeźwości, pod wpływem narkotyków lub innych środków odurzających,
  - 4) powstałe wskutek działań wojennych, rozruchów, strajków, demonstracji, sabotażu, terroryzmu, a także w mieniu skonfiskowanym lub zarekwirowanym przez uprawnione władze,
  - 5) powstałe wskutek oddziaływania azbestu, energii jądrowej, promieni jonizujących, laserowych, maserowych, pola magnetycznego lub elektromagnetycznego, skażenia radioaktywnego oraz skażenia lub zanieczyszczenia odpadami przemysłowymi.
2. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, zasady określone w ust. 1 stosuje się odpowiednio do ubezpieczonego.

## UMOWA UBEZPIECZENIA

### *Zasady ogólne* § 19

1. Na podstawie niniejszych OWU, umowę ubezpieczenia zawiera się na okres jednego roku.
2. HDI zastrzega sobie prawo do indywidualnej oceny ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia.

### *Sposób zawierania umowy ubezpieczenia* § 20

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie pisemnego wniosku złożonego przez ubezpieczającego.
2. Wniosek ubezpieczeniowy powinien zawierać następujące dane:
  - 1) imię, nazwisko, adres i PESEL ubezpieczającego,
  - 2) imię, nazwisko, adres i PESEL ubezpieczonego,
  - 3) miejsce ubezpieczenia,
  - 4) przedmiot ubezpieczenia,
  - 5) zakres ubezpieczenia,
  - 6) okres ubezpieczenia,
  - 7) sumę ubezpieczenia/gwarancyjną i sposób jej ustalania,
  - 8) liczbę, wartość i przyczyny szkód zaistniałych w ciągu ostatnich 3 lat.
3. Wniosek o ubezpieczenie wypełnia i podpisuje ubezpieczający lub osoby uprawnione do składania oświadczeń woli w imieniu i na rzecz ubezpieczającego. Wniosek stanowi integralną część umowy ubezpieczenia.
4. HDI potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia dokumentem ubezpieczenia.
5. Umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą z chwilą doręczenia przez HDI ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia.
6. HDI może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji związanych z umową.
7. Ponadto w ubezpieczeniu mienia wniosek powinien zawierać dane o:
  - 1) tytule prawnym do posiadanego lokalu/budynku mieszkalnego,
  - 2) prowadzeniu działalności gospodarczej w budynku mieszkalnym/na terenie nieruchomości/ w lokalu mieszkalnym,
  - 3) zabezpieczeniach przeciwkradzieżowych,
  - 4) sposobie opłaty składki.
8. Jeżeli jednostkowa wartość mienia ruchomego przekracza 5.000 zł, wniosek musi zawierać wykaz tych przedmiotów, z wyjątkiem gotówki i innych środków płatniczych oraz papierów wartościowych, z zastrzeżeniem postanowień § 29 ust. 6.
9. Wykaz, o którym mowa w ust. 8 musi zawierać dane takie jak: ilość, wartość, rodzaj, marka, rok produkcji (zakupu) i ewentualnie opis mienia; w przypadku dzieł sztuki, warunkiem

ubezpieczenia jest ponadto ich skatalogowanie i wycena rzeczoznawcy na koszt ubezpieczającego.

#### *Umowa ubezpieczenia na cudzy rachunek*

##### § 21

1. Umowę ubezpieczenia można zawrzeć także na cudzy rachunek (ubezpieczonego), którego wymienia się w dokumencie ubezpieczenia.
2. Roszczenie o zapłatę składki przysługuje HDI wyłącznie przeciwko ubezpieczającemu.
3. HDI może podnieść również przeciwko ubezpieczonemu zarzuty, które mają wpływ na odpowiedzialność HDI z tytułu umowy ubezpieczenia.
4. Ubezpieczony jest uprawniony do żądania należnego odszkodowania/świadczenia bezpośrednio od HDI.
5. Ubezpieczony może żądać od HDI informacji o postanowieniach zawartej umowy oraz ogólnych warunków ubezpieczenia w zakresie, w jakim dotyczą praw i obowiązków ubezpieczonego.

#### *Czas trwania odpowiedzialności HDI*

##### § 22

1. Odpowiedzialność HDI rozpoczyna się od dnia następnego po zawarciu umowy, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty, w kwocie podanej w umowie ubezpieczenia, chyba że w umowie określono inny termin rozpoczęcia odpowiedzialności.
2. Jeżeli HDI ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, HDI może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki/pierwszej raty składki za okres, przez który ponosiło odpowiedzialność. W razie braku wypowiedzenia umowy przez HDI wygasa ona z końcem okresu, za który przypadła nie zapłacona składka lub jej pierwsza rata i w takim przypadku HDI przysługuje roszczenie o zapłatę zaległej składki lub jej pierwszej raty.
3. Jeżeli ubezpieczający opłacił składkę lub jej pierwszą ratę po terminie określonym w umowie ubezpieczenia, a HDI nie wypowiedziało umowy ze skutkiem natychmiastowym, umowa ubezpieczenia nie wygasa, a wpłaconą zaległą składkę lub jej pierwszą ratę należy przyjąć i zaewidencjonować.
4. W przypadku opłacania składki w ratach, jeżeli ubezpieczający nie opłaci kolejnej raty składki w terminie określonym w dokumencie ubezpieczenia, HDI może wezwać ubezpieczającego do zapłaty wymagalnej raty składki z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności HDI z upływem wyznaczonego terminu płatności.  
W braku wezwania ze strony HDI umowa ubezpieczenia nie wygasa, a HDI przysługuje roszczenie o zapłatę zaległej raty składki.

**Rozwiązanie umowy ubezpieczenia**  
**§ 23**

1. Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się:
  - 1) z upływem ostatniego dnia okresu ubezpieczenia, zgodnie z § 19 ust. 1,
  - 2) z dniem wypowiedzenia przez HDI umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym lub z upływem okresu, za który przypadała nie zapłacona składka lub jej pierwsza rata, zgodnie z § 22 ust. 2,
  - 3) z upływem 7 dni od daty otrzymania wezwania do zapłaty zaległej, kolejnej raty składki, w przypadku braku jej wpłaty, zgodnie z § 22 ust. 4,
  - 4) z dniem wypłaty odszkodowania/świadczenia wyczerpującego sumę ubezpieczenia/gwarancyjną,
  - 5) z dniem zbycia przedmiotu ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień § 26.
2. Zapłacenie składki/raty składki po rozwiązaniu umowy ubezpieczenia nie skutkuje wznowieniem tej umowy, ani też zawarciem nowej umowy na dotychczasowych warunkach.
3. W przypadku rozwiązania, wypowiedzenia lub odstąpienia od umowy ubezpieczenia HDI przysługuje składka za czas trwania odpowiedzialności.

**Wypowiedzenie umowy ubezpieczenia**  
**§ 24**

1. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na czas określony, HDI może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym, w przypadku gdy ponosiło odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie.
2. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.
3. Jeżeli umowa zawarta jest na czas określony, HDI może ją wypowiedzieć z ważnych powodów, takich jak:
  - 1) próba wyłudzenia lub wyłudzenie odszkodowania/świadczenia przez ubezpieczającego/ubezpieczonego,
  - 2) stwierdzenia, iż kolejna szkoda wyrządzona została z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa ubezpieczającego/ubezpieczonego.
4. Wypowiedzenie umowy następuje w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

**Odstąpienie od umowy ubezpieczenia**  
**§ 25**

Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż sześć miesięcy ubezpieczający, ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia ubezpieczającego z obowiązku zaplacenienia składki za okres, w jakim HDI udzielało ochrony ubezpieczeniowej.

**Przejście własności przedmiotu ubezpieczenia**  
**§ 26**

1. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia.
2. Przeniesienie praw, o których mowa w ust. 1 wymaga każdorazowo zgody HDI.
3. W razie przeniesienia praw, o których mowa w ust. 1, na nabywcę przedmiotu przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy, chyba że strony za zgodą HDI umówiły się inaczej.
4. Pomimo przejścia obowiązków, o których mowa w ust. 3, zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
5. Jeżeli prawa, o których mowa w ust. 1 nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.

**Wierzytelność ubezpieczeniowa**  
**§ 27**

1. Wierzytelność ubezpieczającego w stosunku do HDI, której treścią jest prawo do odszkodowania może być przedmiotem zastawu lub cesji pod warunkiem uprzedniej – wyrażonej na piśmie zgody HDI.
2. Uprawnionym do odszkodowania jest nabywca wierzytelności ubezpieczeniowej (zastawnik lub cesjonariusz), do którego stosuje się w tym zakresie odpowiednio zasady ubezpieczenia na cudzy rachunek.
3. Rozporządzenie wierzytelnością ubezpieczeniową przez ubezpieczającego nie zwalnia go z obowiązków związanych z wykonywaniem umowy ubezpieczenia.

**SUMA UBEZPIECZENIA/GWARANCYJNA I WARUNKI JEJ ZMIANY**

**SUMA UBEZPIECZENIA**

**Zasady ogólne**  
**§ 28**

1. Górną granicę odpowiedzialności HDI stanowi suma ubezpieczenia/gwarancyjna określona w umowie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem limitów odpowiedzialności określonych w § 29 ust. 2 i 4.
2. Suma ubezpieczenia/gwarancyjna ulega zmniejszeniu o wartość każdego wypłaconego odszkodowania/świadczenia.
3. Suma ubezpieczenia/gwarancyjna może zostać podwyższona po opłaceniu dodatkowej składki, w przypadku:
  - 1) zwiększenia wartości przedmiotu ubezpieczenia,
  - 2) zmniejszenia sumy ubezpieczenia/gwarancyjnej w następstwie wypłaty odszkodowania/świadczenia.

4. Podwyższona suma ubezpieczenia/gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności HDI od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki.
5. Jeżeli po zawarciu umowy ubezpieczenia wartość ubezpieczonego mienia uległa zmniejszeniu, ubezpieczający może żądać odpowiedniego zmniejszenia sumy ubezpieczenia, co skutkuje odpowiednim zmniejszeniem składki.

#### *Suma ubezpieczenia mienia*

##### § 29

1. Sumy ubezpieczenia mienia w poszczególnych wariantach ubezpieczenia mienia mogą wynosić:
  - 1) maksymalnie do 300.000 zł w wariantcie I i wariantcie II,
  - 2) powyżej 300.000 zł w wariantcie III.
2. Suma ubezpieczenia mienia powinna odpowiadać dla:
  - 1) **lokalu mieszkalnego** – wartości rynkowej,
  - 2) **mienia ruchomego i stałych elementów lokalu/budynku mieszkalnego** – ustalonej łącznie wartości rzeczywistej posiadanego mienia ruchomego i stałych elementów lokalu/budynku mieszkalnego, z tym, że odpowiedzialność HDI ograniczona jest do:
    - 1) **70%** sumy ubezpieczenia mienia ruchomego i stałych elementów w lokalu/budynku mieszkalnym – za sprzęt audiowizualny, komputerowy, elementy systemów anten (satelitarnych, radiowych i telewizyjnych) umieszczonych wewnątrz ubezpieczonego lokalu/budynku mieszkalnego, inny sprzęt elektroniczny, muzyczny i fotograficzny. Gdy umowa ubezpieczenia mienia zawierana jest w wariantcie II lub III, na wniosek ubezpieczającego oraz po opłaceniu dodatkowej składki HDI może zwiększyć limit odpowiedzialności do 100%,
    - 2) **60%** sumy ubezpieczenia mienia ruchomego i stałych elementów lokalu/budynku mieszkalnego – za stałe elementy lokalu mieszkalnego i pomieszczeń gospodarczych lub za stałe elementy budynku mieszkalnego. Gdy umowa ubezpieczenia mienia zawierana jest w wariantcie II lub III, na wniosek ubezpieczającego oraz po opłaceniu dodatkowej składki HDI może zwiększyć limit odpowiedzialności do 100%,
    - 3) **20%** sumy ubezpieczenia mienia ruchomego i stałych elementów lokalu/budynku mieszkalnego, nie więcej niż 20.000 zł – za dzieła sztuki, obrazy, rysunki, grafiki, przedmioty ze srebra, złota i platyny, monety złote i srebrne, kamienie szlachetne, prawdziwą biżuterię, futra naturalne, wykonane ręcznie dywany i gobeliny, porcelanę unikatową,
    - 4) **10%** sumy ubezpieczenia mienia ruchomego i stałych elementów lokalu/budynku mieszkalnego – za mienie ruchome w budynkach/pomieszczeniach gospodarczych,
    - 5) **5%** sumy ubezpieczenia mienia ruchomego i stałych elementów lokalu/budynku mieszkalnego, nie więcej niż 2.000 zł – za gotówkę i inne środki płatnicze oraz papiery wartościowe,
  - 3) **budynku mieszkalnego wraz ze stałymi elementami** – wartości odtworzeniowej lub rzeczywistej,
  - 4) **mienia ruchomego w budynku mieszkalnym** – wartości rzeczywistej posiadanego mienia ruchomego, z tym, że odpowiedzialność HDI ograniczona jest do:
    - 1) **70%** sumy ubezpieczenia mienia ruchomego w budynku mieszkalnym – za sprzęt audiowizualny, komputerowy, elementy systemów anten (satelitarnych, radiowych i telewizyjnych) umieszczonych wewnątrz ubezpieczonego budynku mieszkalnego, inny sprzęt elektroniczny, muzyczny i fotograficzny. Gdy umowa ubezpieczenia mienia zawierana jest w wariantcie II lub III, na wniosek ubezpieczającego oraz po opłaceniu dodatkowej składki HDI może zwiększyć limit odpowiedzialności do 100%,

- 2) **20%** sumy ubezpieczenia mienia ruchomego w budynku mieszkalnym, nie więcej niż 20.000 zł – za dzieła sztuki, obrazy, rysunki, grafiki, porcelanę unikatową, przedmioty ze srebra, złota i platyny, monety złote i srebrne, kamienie szlachetne, prawdziwą biżuterię, futra naturalne, wykonane ręcznie dywany i gobeliny,
  - 3) **10%** sumy ubezpieczenia mienia ruchomego w budynku mieszkalnym – za mienie ruchome w budynkach/pomieszczeniach gospodarczych,
  - 4) **5%** sumy ubezpieczenia mienia ruchomego w budynku mieszkalnym, nie więcej niż 2.000 zł – za gotówkę i inne środki płatnicze oraz papiery wartościowe,
  - 3) **budynku/pomieszczenia gospodarczego** – wartości rzeczywistej,
  - 4) **budowli** – wartości rzeczywistej,
  - 5) **zewnątrznych elementów anten satelitarnych, klimatyzatorów, baterii słonecznych** – trwale przymocowanych do budynku, siłowników do bram – wartości rzeczywistej.
3. Sumę ubezpieczenia budynków mieszkalnych, budynków/pomieszczeń gospodarczych i budowli podaje się w systemie sum stałych i powinna ona odpowiadać maksymalnej wartości ubezpieczanych przedmiotów.
  4. Sumę ubezpieczenia mienia ruchomego i stałych elementów w lokalu/budynku mieszkalnym lub mienia ruchomego w budynku mieszkalnym, zewnętrznych elementów anten satelitarnych, baterii słonecznych, klimatyzatorów, siłowników do bram ustala się w systemie na pierwsze ryzyko i powinna ona odpowiadać szacowanej, maksymalnej szkodzie, jaka może powstać wskutek jednego zdarzenia.
  5. Górną granicę odpowiedzialności za szkody w mieniu ruchomym powstałe wskutek rozboju poza lokalem/budynkiem mieszkalnym stanowi kwota odpowiadająca 10% sumy ubezpieczenia mienia ruchomego od kradzieży z włamaniem, z tym, że za pieniądze i inne środki płatnicze – nie więcej niż 1.000 zł.
  6. HDI odpowiada za przedmioty o wartości jednostkowej powyżej 5.000 zł pod warunkiem wyszczególnienia ich we wniosku o ubezpieczenie zgodnie z postanowieniami § 20 ust. 8 i 9. W razie nie wyszczególnienia tych przedmiotów – górną granicę odpowiedzialności za przedmiot stanowi kwota 5.000 zł.

*Suma gwarancyjna w ubezpieczeniu oc w życiu prywatnym*  
§ 30

1. Sumę gwarancyjną w wariantcie I określa się w wysokości 20.000 zł lub 50.000 zł.
2. Suma gwarancyjna w wariantcie II i III może wynosić 20.000 zł, 50.000 zł, 100.000 zł, 150.000 zł lub 200.000 zł.
3. Sumę gwarancyjną ustala się na jedno i na wszystkie wypadki powstałe w okresie ubezpieczenia.

*Suma ubezpieczenia w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków*  
§ 31

1. Sumę ubezpieczenia w wariantcie I określa się w wysokości 5.000 zł lub 10.000 zł.
2. Suma ubezpieczenia w wariantcie II i III może wynosić 5.000 zł, 10.000 zł lub 20.000 zł.

3. Sumę ubezpieczenia ustala się na jedno i wszystkie zdarzenia zaistniałe w okresie ubezpieczenia.
4. Każda z ubezpieczonych osób w ramach jednej umowy ubezpieczenia objęta jest ochroną ubezpieczeniową do wysokości sumy ubezpieczenia określonej w tej umowie.
5. W przypadku wyczerpania sumy ubezpieczenia na skutek wypłaty jednorazowego świadczenia z tytułu 100% uszczerbku na zdrowiu w odniesieniu do jednej z osób objętych ochroną ubezpieczeniową, odpowiedzialność HDI w stosunku do tej osoby ustaje.

### **SPOSÓB USTALANIA I OPŁACANIA/ZWROTU SKŁADKI UBEZPIECZENIOWEJ**

#### *Sposób ustalania składki ubezpieczeniowej*

#### **§ 32**

1. Składkę za ubezpieczenie ustala się według taryfy aktualnej w dniu zawierania umowy ubezpieczenia.
2. Składka ustalana jest po dokonaniu oceny ryzyka ubezpieczeniowego i uzależniona jest od:
  - 1) okresu ubezpieczenia,
  - 2) sumy ubezpieczenia,
  - 3) zakresu ubezpieczenia,
  - 4) rodzaju przedmiotu ubezpieczenia,
  - 5) systemu ubezpieczenia,
  - 6) przebiegu szkodowości.
3. Składkę za ubezpieczenie mienia w wariancie I oblicza się za czas trwania odpowiedzialności HDI na podstawie składek ryczałtowych.
4. Składkę za ubezpieczenie mienia w wariancie II i III oblicza się za czas trwania odpowiedzialności HDI jako iloczyn sumy ubezpieczenia i stawki taryfowej.
5. W wyliczeniu składki, o którym mowa w ust. 3 i 4, ma zastosowanie system zwwyżek i zniżek składki.
6. Składka za ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym, następstw nieszczęśliwych wypadków oraz za ubezpieczenie ryzyk dodatkowych ustalana jest ryczałtowo i uzależniona od sumy ubezpieczenia/gwarancyjnej.
7. Przy zmianie warunków umowy w trakcie jej trwania, powodującej konieczność opłacenia dodatkowej składki, składkę tę przelicza się według taryfy składek zgodnej z datą zawartej umowy ubezpieczenia.
8. Dodatkowa składka, o której mowa w ust. 7 płatna jest jednorazowo.

#### *Sposób opłacania i zwrotu składki ubezpieczeniowej*

#### **§ 33**

1. Opłata składki lub jej pierwszej raty następuje przy zawieraniu umowy ubezpieczenia, chyba że w dokumencie ubezpieczenia określono inny sposób bądź termin opłacenia składki lub jej pierwszej raty.

2. Jeżeli umowa ubezpieczenia doszła do skutku przed doręczeniem dokumentu ubezpieczenia, opłaty składki lub jej pierwszej raty należy dokonać w ciągu 14 dni od jego doręczenia.
3. HDI może wyrazić zgodę na opłatę składki rocznej w ratach, przy czym terminy opłat kolejnych rat składki HDI określa w dokumencie ubezpieczenia, a nieopłacenie kolejnej raty składki we wskazanym terminie może powodować ustanie odpowiedzialności HDI zgodnie z § 22 ust. 4.
4. HDI może potrącić zaległą składkę/ratę składki z kwoty wypłacanego odszkodowania/świadczenia w przypadku, gdy termin jej płatności przypadał przed dniem wypłaty odszkodowania/świadczenia. Zapis ten nie ma zastosowania w przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek.
5. Jeżeli zapłata składki lub raty składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za datę zapłaty uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy HDI.
6. W przypadku rozwiązania, wypowiedzenia lub odstąpienia od umowy ubezpieczenia ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki, za niewykorzystany okres ochrony ubezpieczeniowej, z zastrzeżeniem ust. 7 i 8.
7. Zwrot składki nie przysługuje w przypadku utraty lub zniszczenia przedmiotu ubezpieczenia (szkoda całkowita) i wypłaty odszkodowania równego sumie ubezpieczenia albo, gdy HDI wypłaciło odszkodowanie/świadczenie równe sumie gwarancyjnej. Zwrot składki nie przysługuje również w sytuacji, gdy w trakcie trwania umowy ubezpieczenia zostały wypłacone odszkodowania/świadczenia za szkody częściowe, które łącznie wyczerpały sumę ubezpieczenia/gwarancyjną.
8. Jeżeli w okresie ubezpieczenia wystąpiły szkody, za które HDI wypłaciło odszkodowanie/świadczenie zwrot składki przysługuje za niewykorzystany okres ochrony ubezpieczeniowej w wysokości pomniejszonej o procentowy udział wypłaconych odszkodowań/świadczeń w sumie ubezpieczenia/gwarancyjnej.

## PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY PRAWA I OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO

### *Zasady ogólne* § 34

1. Ubezpieczający, ubezpieczony, uprawniony z umowy ubezpieczenia, poszkodowany lub osoba występująca z roszczeniem ma prawo uzyskać od HDI informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności HDI lub wysokości odszkodowania/świadczenia.
2. Osoby, o których mowa w ust. 1 mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez HDI udostępionych informacji, a także sporządzania na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzania ich zgodności z oryginałem.
3. Ubezpieczający przed zawarciem umowy ubezpieczenia obowiązany jest:
  - 1) podać do wiadomości HDI wszystkie znane sobie okoliczności, o które HDI pytało w formularzu oferty (wniosku) albo w innych pismach,
  - 2) dbać o stan bezpieczeństwa mienia.

4. Jeżeli ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek, o którym mowa w ust. 3 pkt 1) ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.
5. Ubezpieczający w trakcie trwania umowy ubezpieczenia obowiązany jest:
  - 1) zawiadomić na piśmie o wszelkich zmianach okoliczności, o których mowa w ust. 3 pkt 1),
  - 2) dbać o stan ubezpieczonego mienia i przestrzegać ogólnie obowiązujących przepisów bezpieczeństwa mających na celu zapobieganie powstaniu szkody,
  - 3) w przypadku uzyskania informacji o powstaniu zdarzenia, które może spowodować szkodę, użyć dostępnych mu środków w celu zapobieżenia szkodzi lub zmniejszenia jej rozmiarów,
6. W razie powstania szkody ubezpieczający obowiązany jest:
  - 1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia zwiększenia rozmiaru i powstaniu dalszych szkód,
  - 2) zapewnić pomoc lekarską poszkodowanym, jak również w miarę możliwości zabezpieczyć mienie osób poszkodowanych,
  - 3) niezwłocznie powiadomić Policję o wypadku z ofiarami w ludziach i/lub powstałym w okolicznościach nasuwających przypuszczenie, że zostało popełnione przestępstwo,
  - 4) powiadomić HDI o szkodzie w sposób, o którym mowa w § 39 ust. 1- 3 podając rodzaj i rozmiar szkody,
  - 5) pozostawić miejsce szkody bez dokonywania zmian do czasu oględzin przez przedstawiciela HDI, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenia szkody,
  - 6) udzielić przedstawicielowi HDI pomocy i wyjaśnień w ustalaniu okoliczności powstania szkody, jej rozmiarów i wysokości,
  - 7) przedstawić w ustalonym terminie i formie rachunek szkody (roszczenie),
  - 8) zabezpieczyć prawa HDI do dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
7. Jeżeli w związku ze szkodą z OC w życiu prywatnym zostało wszczęte postępowanie sądowe albo, jeśli poszkodowany wystąpi z roszczeniem o odszkodowanie na drogę sądową, ubezpieczający obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić o tym HDI.
8. HDI nie jest zobowiązane do wypłaty odszkodowania z ubezpieczenia OC w życiu prywatnym w przypadku uznania lub zaspokojenia przez ubezpieczającego roszczeń poszkodowanego bez pisemnej zgody HDI.
9. HDI nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które zgodnie z ust. 3 pkt 1), ust. 4 i ust. 5 pkt 1) nie zostały podane do wiadomości HDI.
10. Jeżeli ubezpieczający nie poda do wiadomości HDI okoliczności, o których mowa w ust. 9 wskutek winy umyślnej, przyjmuje się, że wypadek objęty umową ubezpieczenia i jego następstwa są skutkiem pominiętych okoliczności.
11. Jeżeli ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 5 pkt 3) i ust. 6 pkt 1), HDI wolne jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
12. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek zapisy ust. 3 – 11 stosuje się również do ubezpieczonego, chyba że ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.

13. Ubezpieczający lub uprawniony z umowy ubezpieczenia może wnieść w formie pisemnej skargę lub zażalenie, dotyczące działalności HDI związanej z wykonywaniem umowy ubezpieczenia do jednostki nadrzędnej nad jednostką, której skarga dotyczy lub do Rzecznika Ubezpieczonych.

***Prawa i obowiązki ubezpieczającego związane z ubezpieczeniem mienia***  
**§ 35**

1. W trakcie trwania umowy ubezpieczenia mienia ubezpieczający, oprócz obowiązków, o których mowa w § 34 ust. 5 zobowiązany jest:
  - 1) w przypadku nabycia przedmiotów o jednostkowej wartości przekraczającej 5.000 zł dostarczyć HDI wykaz tych przedmiotów. Wykaz – sporządzony zgodnie z zasadami określonymi w § 20 ust. 8 i 9 – powinien zostać dostarczony niezwłocznie, nie później niż w ciągu 14 dni roboczych od daty zakupu tych przedmiotów.
  - 2) przestrzegać ogólnie obowiązujących przepisów bezpieczeństwa mających na celu zapobieganie powstaniu szkody, w szczególności przepisów prawa budowlanego, o ochronie przeciwpożarowej, budowie i eksploatacji urządzeń technicznych oraz wykonywaniu dozoru technicznego nad tymi urządzeniami,
  - 3) przeprowadzać konserwację przewodów i urządzeń doprowadzających i odprowadzających wodę (wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania). Wykonać niezwłocznie wszelkie inwestycje i przeróbki, niezbędne w ocenie rzeczoznawców lub w świetle obowiązujących przepisów, dla właściwej konserwacji i prawidłowego działania przewodów i urządzeń,
  - 4) zastosować we właściwym czasie odpowiednie środki ochronne w celu zabezpieczenia przed mrozem przewodów i urządzeń służących do rozprowadzania wody,
  - 5) prawidłowo zabezpieczyć posiadane mienie zgodnie z wymogami określonymi w § 6,
  - 6) dokonać wymiany zamków na własny koszt w przypadku zaginięcia kluczy.
2. W przypadku wystąpienia szkody w mieniu ubezpieczający, oprócz obowiązków, o których mowa w § 34 ust. 6, zobowiązany jest:
  - 1) niezwłocznie powiadomić Policję o każdym przypadku kradzieży z włamaniem, rozboju, pożaru i innym zdarzeniu o większych rozmiarach,
  - 2) przekazać do HDI wykaz utraconego, zniszczonego lub uszkodzonego mienia z podaniem ilości, wartości i roku nabycia wraz z dokumentami uzasadniającymi roszczenie,
  - 3) niezwłocznie powiadomić administrację budynku o każdej szkodzie zalaniowej.
3. W razie uzyskania informacji o mieniu skradzionym lub zrabowanym ubezpieczający obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić o tym Policję i HDI oraz uczestniczyć w czynnościach zmierzających do rozpoznania i odzyskania tych przedmiotów.
4. Jeżeli ubezpieczający odzyskał przedmioty po wypłacie odszkodowania, obowiązany jest zwrócić HDI wypłacone odszkodowanie za te przedmioty lub pozostawić je do dyspozycji HDI.

***Prawa i obowiązki ubezpieczającego związane z ubezpieczeniem następstw nieszczęśliwych wypadków***  
**§ 36**

1. Ubezpieczający może wskazać jedną lub więcej osób uprawnionych do otrzymania sumy ubezpieczenia w razie śmierci osoby ubezpieczonej. Ubezpieczający może każde z tych zastrzeżeń zmienić lub odwołać w każdym czasie.

2. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek wykonywanie uprawnień, o których mowa w ust. 1 przysługuje również ubezpieczonemu.
3. Jeżeli wskazano kilka osób uprawnionych do otrzymania sumy ubezpieczenia, a nie oznaczono udziału każdej z nich w tej sumie, ich udziały są równe.
4. W przypadku, gdy nie wskazano osób uprawnionych do otrzymania sumy ubezpieczenia, świadczenie przysługuje członkom jego rodziny w następującej kolejności: małżonkowi, dzieciom, rodzicom oraz pozostałym spadkobiercom w kolejności wynikającej z dziedziczenia ustawowego.
5. W przypadku wystąpienia szkody w następstwie nieszczęśliwego wypadku ubezpieczający, oprócz obowiązków, o których mowa w § 34 ust. 6 zobowiązany jest:
  - 1) przedsięwziąć dostępne mu środki w celu złagodzenia skutków wypadku, w szczególności poprzez poddanie się opiece lekarskiej i zaleconemu leczeniu,
  - 2) umożliwić HDI uzyskanie od lekarzy prowadzących leczenie, placówek medycznych lub urzędów, informacji związanych z nieszczęśliwym wypadkiem,
  - 3) poddać się badaniom lekarskim lub badaniom diagnostycznym z minimalnym ryzykiem, z wyłączeniem badań genetycznych w celu ustalenia prawa do świadczenia/odszkodowania i jego wysokości.
6. W przypadku śmierci ubezpieczającego/ubezpieczonego, uprawniony do odbioru świadczenia obowiązany jest przedłożyć wyciąg z aktu zgonu ubezpieczonego oraz własny dokument tożsamości. W uzasadnionych przypadkach HDI może zażądać od uprawnionego dokumentu medycznego określającego przyczynę zgonu.

***Prawa i obowiązki ubezpieczającego związane z ubezpieczeniem DOM ASSISTANCE***  
**§ 37**

1. W przypadku powstania zdarzenia w zakresie ubezpieczenia dom assistance ubezpieczający/ubezpieczony zobowiązany jest:
  - 1) niezwłocznie skontaktować się z czynnym całą dobę Centrum Alarmowym (dane telefoniczne Centrum Alarmowego znajdują się w dokumencie ubezpieczenia),
  - 2) podać wszelkie informacje w celu uzyskania żądanej pomocy z zakresu usług assistance, a przede wszystkim:
    - a) numer dokumentu ubezpieczenia,
    - b) imię i nazwisko,
    - c) numer telefonu lub adres do kontaktu,
    - d) opis okoliczności, w których się znalazł oraz informację dotyczącą pomocy, której potrzebuje.
2. Ubezpieczający/ubezpieczony zobowiązany jest stosować się do zaleceń Centrum Alarmowego.
3. W sytuacji, gdy ubezpieczający/ubezpieczony zorganizuje samodzielnie pomoc określoną zakresem ubezpieczenia, bez powiadomienia Centrum Alarmowego, HDI refunduje poniesione koszty na podstawie przedłożonych rachunków i dowodów ich zapłaty, maksymalnie jednak do wysokości kosztów, jakie HDI poniosłoby, gdyby organizowało pomoc we własnym zakresie.

## PRAWA I OBOWIĄZKI HDI

### § 38

1. HDI może zbierać, odpowiednio w celu oceny ryzyka ubezpieczeniowego lub wykonania umowy ubezpieczenia, zawarte w umowach ubezpieczenia lub oświadczeniach ubezpieczających składanych przed zawarciem umowy ubezpieczenia, dane ubezpieczonych lub uprawnionych z umowy ubezpieczenia.
2. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia HDI ma obowiązek doręczyć ubezpieczającemu tekst OWU i fakt ten winien być potwierdzony przez ubezpieczającego w dokumencie ubezpieczenia.
3. HDI ma obowiązek na żądanie ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia lub poszkodowanego udostępnić posiadane przez siebie informacje związane z wypadkiem lub zdarzeniem będącym podstawą ustalenia jego odpowiedzialności oraz ustalenia okoliczności wypadków i zdarzeń losowych, jak również wysokości odszkodowania/świadczenia.
4. HDI ma obowiązek poinformować ubezpieczającego o możliwości dochodzenia roszczenia na drodze sądowej.
5. HDI przysługuje prawo monitorowania ryzyka dla celów ubezpieczeniowych.

## ODSZKODOWANIA Z UMOWY UBEZPIECZENIA

### *Tryb dochodzenia roszczeń z umowy ubezpieczenia*

### § 39

1. W przypadku wystąpienia szkody objętej zakresem ubezpieczenia, ubezpieczający zobowiązany jest zgłosić ten fakt do Oddziału, w którym zawarł umowę ubezpieczenia lub do najbliższego Oddziału HDI.
2. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek do zgłoszenia szkody obowiązany jest zarówno ubezpieczający, jak i ubezpieczony, chyba że ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
3. Zgłoszenie szkody, o którym mowa w ust. 1 winno nastąpić niezwłocznie, nie później niż w ciągu 5 dni roboczych od zajścia wypadku lub uzyskania o nim informacji, z tym że:
  - 1) w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym zgłoszenie szkody winno nastąpić nie później niż w ciągu 14 dni roboczych od zajścia wypadku lub uzyskania o nim informacji,
  - 2) w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków zgłoszenie szkody winno nastąpić nie później niż w ciągu 6 miesięcy od zajścia wypadku.

Przy obliczaniu terminu powiadomienia o szkodzie nie uwzględnia się dnia, w którym nastąpił wypadek.

4. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w ust. 3, HDI może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie/świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ustalenie okoliczności i skutków wypadku.

5. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, HDI informuje o tym ubezpieczającego lub ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania/świadczenia, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności HDI lub wysokości odszkodowania/ świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.

## SPOSÓB USTALANIA WYSOKOŚCI SZKODY I ODSZKODOWANIA/ŚWIADCZENIA

### *Zasady ogólne* § 40

1. HDI ustala odszkodowanie/świadczenie w kwocie odpowiadającej wysokości szkody, nie większej jednak niż suma ubezpieczenia/gwarancyjna określona w umowie ubezpieczenia.
2. Górną granicę odszkodowania za ubezpieczone mienie stanowi suma ubezpieczenia określona w dokumencie ubezpieczenia.
3. Jeżeli wartość ubezpieczonego mienia jest niższa od sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia (nadubezpieczenie), HDI odpowiada za szkody tylko do wartości ubezpieczonego mienia.
4. Jeżeli wartość mienia ubezpieczonego na sumy stałe jest wyższa od sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia (niedubezpieczenie), przy ustalaniu wysokości odszkodowania stosuje się zasadę proporcjonalnej wypłaty odszkodowania. HDI może odstąpić od proporcjonalnej redukcji odszkodowania, jeżeli wysokość szkody nie przekracza 20% sumy ubezpieczenia.
5. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia, w tym samym czasie, jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, ubezpieczający nie może żądać odszkodowania przenoszącego wysokość szkody. Między ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.
6. Jeżeli w umowach ubezpieczenia, o których mowa w ust. 5, uzgodniono, że suma wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia może być wyższa od poniesionej szkody, zapłaty odszkodowania w części przenoszącej wysokość szkody ubezpieczający może żądać tylko od tego ubezpieczyciela. W takim przypadku dla określenia odpowiedzialności między ubezpieczycielami należy przyjąć, że w ubezpieczeniu, o którym mowa w niniejszym ustępie, suma ubezpieczenia równa jest wartości ubezpieczeniowej.
7. HDI w granicach sumy ubezpieczenia zwraca koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w § 34 ust. 5 pkt 3) i ust. 6 pkt 1), jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.

*Sposób ustalania wysokości szkody i odszkodowania w ubezpieczeniu mienia  
i odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym*

§ 41

1. W ubezpieczeniu mienia i OC w życiu prywatnym wysokość szkody w poszczególnych grupach mienia ustala się w sposób następujący:
  - 1) **w budynkach i budowlach ubezpieczonych w wartościach rzeczowych** – wartość kosztów odbudowy lub remontu, z uwzględnieniem:
    - zakresu rzeczowych uszkodzeń,
    - dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, materiałów,
    - stopnia technicznego zużycia, którego nie odlicza się w odniesieniu do robót malarskich sufitów i ścian,
    - cen rynkowych na usługi i materiały stosowanych na danym terenie.Wartość kosztów odbudowy lub remontu winna być udokumentowana fakturą i kosztorysem, stanowiącym podstawę jej wystawienia, kosztorysem lub zestawieniem kosztów – jeżeli ubezpieczający naprawia szkodę we własnym zakresie.  
Koszty te nie mogą przewyższać wartości kosztów wyliczonych na podstawie katalogu nakładów rzeczowych (KNR) oraz cennika Sekocenbud,
  - 2) **w mieniu ruchomym** (z wyjątkiem wymienionego w pkt 3 – 5) **i stałych elementach** lokali/budynków mieszkalnych:
    - 1) według cen zakupu przedmiotów tego samego lub podobnego rodzaju i gatunku, pomniejszonych o stopień faktycznego zużycia,
    - 2) według kosztów naprawy, ustalonych w formie kosztorysowej, uwzględniających przeciętne ceny oferowane przez zakłady usługowe odpowiadające zakresowi rzeczowych uszkodzeń. W przypadku nie udokumentowania kosztów naprawy, jako wysokość szkody przyjmuje się ubytek wartości przedmiotu ubezpieczenia określony procentowo przez HDI w porozumieniu z ubezpieczającym,
    - 3) według rachunków lub faktur zawierających szczegółową specyfikację obmiaru prac, robocizny, sprzętu i użytych materiałów,
  - 3) **w gotówce i innych środkach płatniczych** – przyjmuje się ich wartość nominalną,
  - 4) **w gotówce i innych środkach płatniczych opiewających na walutę obcą** – przyjmuje się ich wartość nominalną, przeliczoną na złote polskie według średniego kursu Narodowego Banku Polskiego (NBP) z dnia ustalania odszkodowania,
  - 5) **w monetach złotych i srebrnych** – przyjmuje się wartość złomu, chyba że monety te stanowią prawny środek płatniczy a ich nominalna wartość jest wyższa od wartości złomu – wówczas za wysokość szkody przyjmuje się wartość nominalną tych monet, bez uwzględnienia ich wartości numizmatycznej.
2. Wysokość szkody w budynkach mieszkalnych ubezpieczonych w wartościach odtworzeniowych ustala się zgodnie z zasadami określonymi w ust. 1 pkt 1), bez uwzględniania stopnia zużycia technicznego.
3. Wysokość szkody w uszkodzonych częściowo lokalach mieszkalnych ubezpieczonych w wartości rynkowej ustala się zgodnie z zasadami określonymi w ust. 1 pkt 1).
4. W lokalu mieszkalnym, w którym z powodu uszkodzeń lub zniszczeń niemożliwe jest dalsze zamieszkiwanie (szkoda całkowita) wysokość szkody ustala się według średniej ceny rynkowej za 1 m<sup>2</sup> powierzchni użytkowej podobnego lokalu, na danym terenie.
5. Wartość szkody ustalona według kosztów naprawy nie może przekroczyć wartości przedmiotu ubezpieczenia.

6. Rachunek kosztów odbudowy, naprawy, remontu przedstawiony przez ubezpieczającego/ubezpieczonego podlega weryfikacji przez HDI, co do zakresu robót i zastosowanych cenników.
7. W przypadku usuwania skutków szkody we własnym zakresie przez poszkodowanego przedłożony kosztorys lub zestawienie kosztów odbudowy/remontu nie może zawierać zysku oraz podatku VAT od kosztów robocizny i sprzętu.
8. W przypadku budynku mieszkalnego – gdy suma ubezpieczenia została określona w wartościach rzeczywistych, stałych elementów budynku mieszkalnego, budynku/pomieszczenia gospodarczego lub budowli, HDI nie uwzględnia stopnia zużycia technicznego w uszkodzeniach, których wartość nie przekracza 5% sumy ubezpieczenia.
9. Odszkodowanie zmniejsza się o wartość pozostałości i części, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki, odbudowy, sprzedaży oraz o wartość złomu.
10. Przy ustalaniu wysokości szkody nie uwzględnia się:
  - 1) wartości naukowej, zabytkowej, historycznej, kolekcjonerskiej, artystycznej, pamiątkowej oraz osobistych upodobań ubezpieczającego i osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - 2) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą,
  - 3) kosztów poniesionych na odkażenie miejsca szkody, usunięcie zanieczyszczeń gleby, wody lub powietrza oraz rekultywację gruntów.
11. Jeżeli HDI wypłaciło odszkodowanie za szkodę polegającą na uszkodzeniu mienia, a przy następnej szkodzie obejmującej to samo mienie zostanie stwierdzone, iż ubezpieczający nie dokonał naprawy uszkodzeń, to przy ustalaniu wysokości szkody nie uwzględnia się zakresu uszkodzeń, za które uprzednio zostało wypłacone odszkodowanie.
12. Gdy po wypłacie odszkodowania, w okresie ubezpieczenia wystąpią kolejne szkody, odszkodowania za te szkody będą wypłacone tylko do wysokości pozostałej sumy ubezpieczenia.
13. W granicach sumy ubezpieczenia HDI zwraca udokumentowane koszty usunięcia pozostałości po szkodzie do 10% wysokości szkody.
14. Wysokość szkody ustala się według cen obowiązujących w dniu ustalania odszkodowania.
15. W razie stwierdzenia, że w dniu zaistnienia szkody suma ubezpieczenia budynku lub budowli była niższa o ponad 20% od jego wartości (niedoubezpieczenie) – odszkodowanie zmniejsza się w takiej proporcji, w jakiej pozostaje suma ubezpieczenia do wartości budynku lub budowli w dniu szkody (odtworzeniowej lub rzeczywistej). Powyższa zasada nie ma zastosowania do szkody w budynku lub budowli, której wysokość nie przekracza 20% sumy ubezpieczenia danego budynku lub budowli.

*Sposób ustalania wysokości szkody i odszkodowania/świadczenia w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków*

**§ 42**

1. W przypadku trwałego uszczerbku na zdrowiu wysokość świadczenia ustala się w następujący sposób:

- 1) w pełnej wysokości sumy ubezpieczenia w przypadku 100% trwałego uszczerbku na zdrowiu,
- 2) w takim procencie sumy ubezpieczenia, w jakim ubezpieczony doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu w przypadku częściowego uszczerbku,
- 3) według stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu orzeczanego przez komisję lekarską powołaną na zlecenie i koszt HDI, tj.:
  - 1) stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu powinien być ustalony niezwłocznie po zakończeniu leczenia, z uwzględnieniem zaleconych przez lekarza zabiegów rehabilitacyjnych,
  - 2) przy ustalaniu stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu nie bierze się pod uwagę czynników mających wpływ na stopień trwałego uszczerbku a wynikających z rodzaju pracy lub czynności wykonywanych przez ubezpieczającego,
  - 3) przy ustalaniu stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu bierze się pod uwagę istniejący przed wypadkiem stopień uszkodzenia organu, narządu lub układu i wówczas procent trwałego uszczerbku określa się w wysokości różnicy pomiędzy stopniem uszczerbku po i przed wypadkiem,
  - 4) jeżeli ubezpieczający otrzymał świadczenie z tytułu uszczerbku na zdrowiu, a następnie zmarł na skutek tego samego zdarzenia, świadczenie z tytułu śmierci wypłaca się osobie uprawnionej wówczas, jeżeli jest ono wyższe od świadczenia wypłaconego ubezpieczonemu, potrącając uprzednio wypłaconą kwotę,
  - 5) jeżeli stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu nie został ustalony przed śmiercią ubezpieczającego, jako stopień trwałego uszczerbku przyjmuje się przypuszczalny stopień trwałego uszczerbku ustalony według oceny lekarzy powołanych przez HDI.
2. W przypadku śmierci w następstwie nieszczęśliwego wypadku świadczenie ustala się w wysokości 50% sumy ubezpieczenia.
3. Świadczenie, o którym mowa w ust. 2, wypłaca się uprawnionemu.
4. W przypadku poniesienia kosztów nabycia protez lub środków pomocniczych, wysokość odszkodowania ustala się na podstawie oryginałów rachunków, do wysokości 10% sumy ubezpieczenia, nie więcej niż 2.000 zł.
5. HDI refunduje koszty nabycia protez lub środków pomocniczych, jeżeli nie zostały pokryte z ubezpieczenia społecznego lub innych umów ubezpieczenia.
6. Niezależnie od wypłaty świadczeń/odszkodowań objętych umową ubezpieczenia, HDI pokrywa:
  - 1) niezbędne koszty przejazdu ubezpieczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, najtańszym dostępnym oraz możliwym ze względu na stan zdrowia środkiem komunikacji, do i z – miejsca komisji lekarskiej, powołanej przez HDI,
  - 2) koszty zleconych przez HDI badań lekarskich wykonywanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w § 36 ust. 5 pkt 3.

## POSTĘPOWANIE RZECZOZNAWCÓW

### § 43

1. Każda ze stron umowy może uzgodnić w procesie likwidacji szkody, aby okoliczności powstania szkody, jej rozmiary lub wysokość zostały ustalone przez rzeczoznawców.
2. W razie rozbieżności w opiniach rzeczoznawców, strony w drodze porozumienia mogą powołać dodatkowego rzeczoznawcę, który na podstawie przedłożonych do wglądu ekspertyz i oceny stanu faktycznego – wydaje dodatkową opinię.

3. Każda ze stron ponosi koszty rzeczoznawcy, którego powołała. Koszty trzeciego rzeczoznawcy ponoszą obie strony po połowie.
4. Postępowanie rzeczoznawców nie zwalnia zarówno ubezpieczającego jak i HDI z dopełnienia obowiązków, o których mowa w §§ od 34 do 38.

## WYPŁATA ODSZKODOWANIA/ŚWIADCZENIA

### § 44

1. HDI wypłaca odszkodowanie/świadczenie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku ustaleń dokonanych w postępowaniu, o którym mowa w § 39 ust. 5, zawartej z nim ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
2. Odszkodowanie/świadczenie wypłaca się ubezpieczającemu, ubezpieczonemu lub osobie uprawnionej do odbioru odszkodowania/świadczenia.
3. HDI wypłaca odszkodowanie/świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
4. Gdyby wyjaśnienie w terminie określonym w ust. 3, okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności HDI albo wysokości odszkodowania/świadczenia okazało się niemożliwe, odszkodowanie/świadczenie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania/świadczenia HDI powinno wypłacić w terminie przewidzianym w ust. 3.
5. Jeżeli w terminach określonych w umowie lub ustawie HDI nie wypłaci odszkodowania/świadczenia, zawiadamia pisemnie osobę zgłaszającą roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub części, a także wypłaca bezsporną część odszkodowania/świadczenia.
6. Jeżeli odszkodowanie/świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości, niż określona w zgłoszonym roszczeniu, HDI informuje o tym pisemnie osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania/świadczenia. Informacja ta powinna zawierać pouczenie o możliwości dochodzenia roszczenia na drodze sądowej.
7. Jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony lub poszkodowany nie zgadza się z ustaleniami HDI, co do odmowy wypłaty odszkodowania/świadczenia albo co do jego wysokości, może w terminie 30 dni od daty zawiadomienia złożyć w formie pisemnej odwołanie, co do odmowy wypłaty odszkodowania/świadczenia albo co do jego wysokości.
8. Odwołanie, o którym mowa w ust. 7 składa się do jednostki nadrzędnej nad jednostką, która wydała decyzję.
9. Odwołanie, o którym mowa w ust. 7 powinno być rozpatrzone w terminie 30 dni od daty jego złożenia, z zastrzeżeniem ust. 10.
10. W przypadku, gdy ze względu na skomplikowany stan faktyczny sprawy bądź konieczność przeprowadzenia dodatkowych ekspertyz i czynności wyjaśniających, rozpatrzenie odwołania w terminie wskazanym w ust. 7 nie będzie możliwe, składający odwołanie zostanie powiadomiony na piśmie o powodach i przewidywanym terminie rozpatrzenia odwołania a jego ostateczne

rozpatrzenie nie może nastąpić później, niż w terminie 14 dni od daty zakończenia czynności uzasadniających zmianę terminu rozpatrzenia odwołania.

11. Ubezpieczający, ubezpieczony lub uprawniony z umowy ubezpieczenia może wytoczyć powództwo o roszczenia wynikające z umów ubezpieczenia – według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla jego miejsca zamieszkania lub siedziby.

### ROSZCZENIA REGRESOWE (ZWROTNE)

#### § 45

1. Jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem wypłaty odszkodowania przez HDI roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej, odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na HDI do wysokości zapłaconego odszkodowania.
2. Jeżeli HDI wypłaciło tylko część odszkodowania, ubezpieczającemu przysługuje, co do pozostałej części, pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem HDI.
3. Nie przechodzą na HDI roszczenia ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
4. Postanowienia ust. 1 – 3 stosuje się odpowiednio w razie zawarcia umowy na cudzy rachunek.

### ROZDZIAŁ V POSTANOWIENIA KOŃCOWE

#### § 46

1. Zawiadomienia i oświadczenia, które w związku z umową ubezpieczenia są składane przez strony tej umowy, powinny być sporządzane na piśmie i doręczane za potwierdzeniem odbioru lub przesyłane listem poleconym.
2. Jeżeli ubezpieczający zmienił adres bądź siedzibę i nie zawiadomił o tym HDI, zawiadomienia lub oświadczenia, skierowane przez HDI listem poleconym na ostatni adres bądź siedzibę ubezpieczającego, wywierają skutki prawne w chwili, w której doszłyby do niego, gdyby nie zmienił adresu bądź siedziby.
3. Ogólne warunki ubezpieczenia HDI RODZINA zostały zatwierdzone Uchwałą Zarządu HDI Asekuracja Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Nr 145/2008 dnia 10 grudnia 2008 r.
4. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 5 lutego 2009 r.

Członek Zarządu



Witold Bej-Belkowski

Prezes Zarządu



Stanisław Godlewski